

STRATEGIE ROZVOJE DSO
MIKROREGION URBANICKÁ BRÁZDA
2014 – 2024

Zpracovatelský tým:

Centrum investic, rozvoje a inovací

Soukenická 54

500 03 Hradec Králové

www.cirihk.cz

a

Dobrovolný svazek obcí

Mikroregion Urbanická brázda

Praskačka 12

503 33 Praskačka

www.urbanicko.cz

Obsah

Obsah.....	3
1 Úvodní informace.....	4
2 Vyhodnocení programu 2007 – 2013.....	5
3 Analytická část.....	7
3.1 Profil území	7
3.1.1 Vznik DSO a základní charakteristika.....	7
3.1.2 Obyvatelstvo.....	9
3.1.3 Trh práce.....	13
3.1.4 Bydlení a bytová výstavba	15
3.1.5 Technická infrastruktura	16
3.1.6 Doprava	18
3.1.7 Občanská vybavenost.....	19
3.1.8 Cestovní ruch.....	21
3.1.9 Ekonomika	23
3.1.10 Životní prostředí	28
3.2 SWOT analýza	30
4 Strategická část	32
4.1 Vize a globální cíl.....	32
4.2 Priority pro období 2014 – 2024.....	33
4.2.1 Prioritní oblast 1 - Infrastruktura a bydlení v regionu.....	35
4.2.2 Prioritní oblast 2 - Životní prostředí a vzhled obcí	36
4.2.3 Prioritní oblast 3 - Služby, místní správa a rozvoj území	38
4.2.4 Prioritní oblast 4 - Volný čas, turistika a kulturní život.....	39
5 Přílohy	42
Příloha 1	42
Zásobník projektových záměrů strategie DSO 2014 – 2024	42
Příloha 2	42
Vyhodnocení realizace programu rozvoje DSO z roku 2007	42
6 Seznam tabulek, grafů, obrázků a map.....	43
Seznam tabulek.....	43
Seznam grafů	43
Seznam obrázků.....	43
Seznam map.....	43

1 Úvodní informace

Strategie rozvoje dobrovolného svazku obcí Mikroregion Urbanická brázda 2014 – 2024 navazuje na rozvojový dokument regionu v období 2007 – 2013 a tvoří tak základní koncept pro určení hlavních směrů rozvoje území na období let 2014 – 2024.

Tvorba strategického plánu vycházela z obecně uznávaných a podporovaných metodik tvorby rozvojových dokumentů obcí a regionů. Strategie rozvoje byla definována na základě komplexní analýzy regionu a na základě vyhodnocení programu rozvoje mikroregionu z roku 2007.

Ze získaných analytických dat a informací byla sestavena SWOT analýza; formulace silných a slabých stránek regionu a vnějších vlivů, tj. příležitostí a ohrožení. Představu o absorpční kapacitě regionu přinesl průběžný sběr projektových záměrů v území.

Výsledná strategie představuje konsenzus regionálních aktérů o budoucích směrech rozvoje regionu, vyjádřený v dohodnuté vizi, globálními cíli, prioritách a naformulovaných opatřeních, vedoucích k naplnění struktury cílů.

Pozitivním přínosem celé této práce podtrhující reálnost, potřebnost a systematičnost dalšího rozvoje mikroregionu bylo široké zapojení regionálních aktérů. Jejich účast a názory byly, jsou a budou velmi významné a nenahraditelné při tvorbě i realizaci stanovené strategie.

2 Vyhodnocení programu 2007 – 2013

Jedním ze vstupů do nové strategie mikroregionu Urbanická brázda bylo i vyhodnocení Programu rozvoje DSO z roku 2007. Na základě uskutečněné analýzy, která se sestávala z vyhodnocení realizace projektových záměrů dle jednotlivých priorit ve sledovaném období, lze konstatovat, že velké množství naplánovaných aktivit se podařilo zrealizovat a implementaci strategie je možné považovat za úspěšnou.

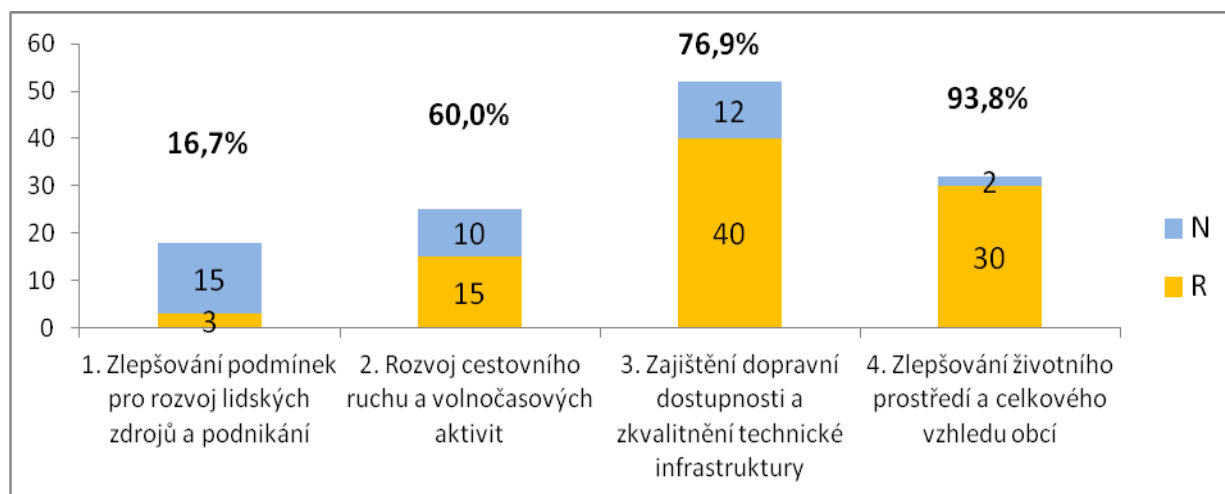
Co se týče úspěšnosti plnění jednotlivých priorit formou realizace naplánovaných aktivit, z níže uvedeného grafu vyplývá, že v prioritě 4 „Zlepšování životního prostředí s celkového vzhledu obcí“ byly realizovány téměř všechny záměry. K realizaci nedošlo pouze v případě 2 projektových záměrů. Celkově byla tato priorita splněna na 93,8 %.

Absolutně nejvyšší počet projektových záměrů (40) byl realizován v rámci specifického cíle 3 „Zajištění dopravní dostupnosti a zkvalitnění technické infrastruktury“. Tento cíl se za programové období podařilo naplnit na 76,9 % a tato priorita byla vyhodnocena jako druhá nejúspěšnější.

Celkem 60 % stanovených projektových záměrů bylo realizováno v rámci priority 2 „Rozvoj cestovního ruchu a volnočasových aktivit“. Nejméně uspokoivým způsobem byla tedy naplněna priorita 3 „Zlepšování podmínek pro rozvoj lidských zdrojů a podnikání“. Z předpokládaného počtu 18 projektových záměrů byly v rámci regionu realizovány pouze 3 projekty (16,7 % projektových záměrů).

Celkový přehled je znázorněn v níže uvedeném grafu.

Graf č. 1: Úspěšnost realizace projektových záměrů dle priorit DSO MUB 2007 – 2013

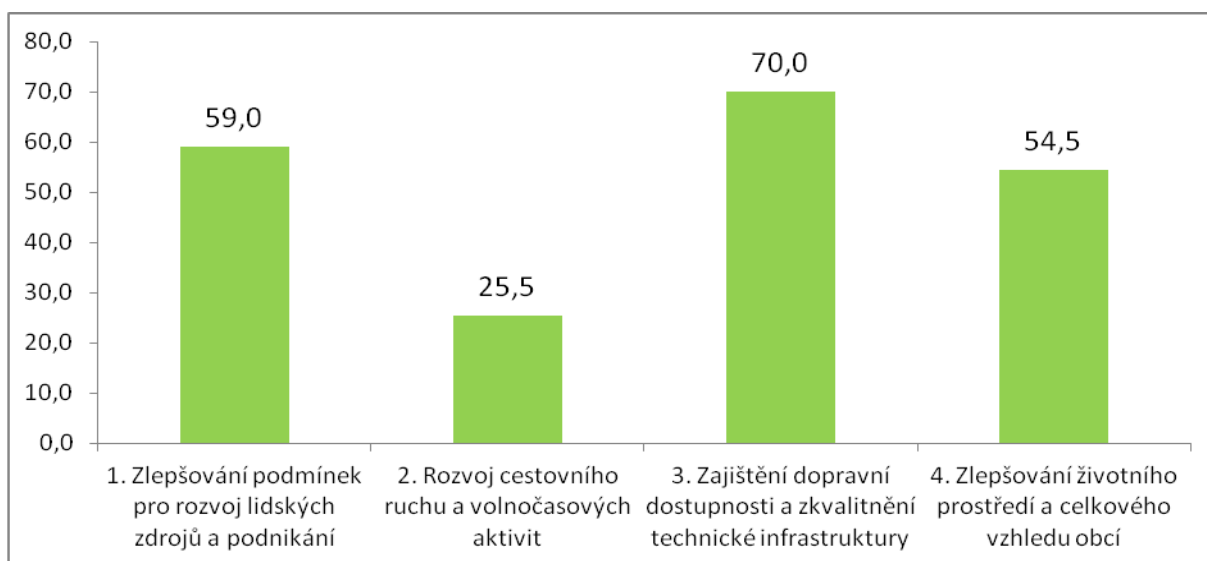

Poznámka: N = nerealizováno, R = realizováno.

Zdroj: DSO a zpracovatel

V rámci 88 realizovaných projektů bylo v regionu investováno 209 mil. Kč. Tyto projekty byly financovány z různých zdrojů, zejména pak z rozpočtů obcí v regionu, z krajského rozpočtu, z dotačních programů a v neposlední řadě také ze soukromých zdrojů.

Níže uvedený graf prezentuje rozdělení investovaných prostředků mezi jednotlivými prioritami.

Graf č. 2: Finanční objem realizovaných projektových záměrů dle specifických cílů (mil. Kč)

Zdroj: DSO a zpracovatel

Z výše uvedeného grafu vyplývá, že nejvyšší objem finančních prostředků byl investován do priority 3 „Zajištění dopravní dostupnosti a zkvalitnění technické infrastruktury“, tj. 70 mil. Kč. Výdaje v celkovém objemu 59 mil. Kč si vyžádala realizace projektových záměrů v prioritě 1 „Zlepšení podmínek pro rozvoj lidských zdrojů a podnikání“. Srovnatelná finanční částka byla směřována do realizace priority 4 „Zlepšení životního prostředí a celkového vzhledu obcí“. Nejméně prostředků bylo vynaloženo na realizaci priority 3 „Rozvoj cestovního ruchu a volnočasových aktivit“, tj. 25,5 mil. Kč.

3 Analytická část

3.1 Profil území

3.1.1 Vznik DSO a základní charakteristika

Dobrovolný svazek obcí Mikroregion Urbanická brázda byl založen v roce 2000 jako zájmové sdružení právnických osob podle občanského zákoníku, na základě zakladatelské smlouvy schválené členskou schůzí delegovaných zástupců 9 zakládajících obcí – Dobřenice, Kratonohy, Lhota pod Libčany, Osice, Osičky, Praskačka, Roudnice, Syrovátka a Urbanice. Hlavním cílem a účelem tohoto společného kroku zakládajících obcí byla realizace akce „Plynofikace obcí Urbanické brázdy“.

Sdružení bylo založeno jako otevřené s možností rozšíření o další obce nebo právnické osoby. V průběhu roku 2000 přistoupila obec Obědovice. S ohledem na úzkou spolupráci obcí, historické vazby a často i společně sdílené osudy a problémy se obce rozhodly, že budou spolupracovat i v dalších oblastech a vytvoří společný rozvojový dokument, na základě kterého budou rozvíjet celý region. Od 1. 1. 2007 jsou členy mikroregionu také obce Libčany a Hvozdnice.

Hlavním cílem svazku obcí je spolupráce v oblasti technické infrastruktury, hospodaření s odpady, kultury, školství a tělovýchovy společně se vzájemnou spoluprací při tvorbě a údržbě krajiny, poskytování nebo zprostředkování služeb, koordinaci dopravy a výhledových plánů obcí v rámci Programů obnovy vesnice jednotlivých obcí včetně tvorby společných projektů pro rozvoj obcí s podporou zdrojů Evropské unie.

Prostor Urbanické brázdy byl v minulosti obohacen kolonizací, která zde začala probíhat od poloviny 10. století. Úrodná zemědělská půda, již v minulosti intenzivně obhospodařovaná, dala vzniknout poměrně husté síti sídel. První písemná zmínka o konkrétním osídlení na území se datuje již k roku 1073 (stejně jako u sousedního města Hradec Králové). Druhá fáze středověké kolonizace, spojená s mýcením lesů a rozšiřováním ploch zemědělské půdy, proběhla ve 12. až 14. století, kdy také vznikaly selské dvory – místně typická forma výstavby hospodářských usedlostí. Kontinuitu růstu hodnot duchovní i hmotné kultury místních obyvatel dokládá jednoznačně vývoj osídlení území již z dob prehistorických, který byl potvrzen archeologickými nálezy.

Obrázek č. 1: Nová bytová výstavba ve Lhotě pod Libčany

Zdroj: DSO

Ze zdejších obcí pocházejí významní rodáci Matěj Chvojka (jeden z vůdců selských rebelií), Matěj Kopecký (loutkář a buditel), Bohumil Kubišta (malíř evropského významu), František Škroup (hudební skladatel, který složil kromě jiných skladeb také současnou hymnu ČR).

Z vyhlídkových míst lze za příznivých povětrnostních podmínek spatřit na severu vrcholky nejvyššího pohoří České republiky - Krkonoš, východním směrem hřbetu Orlických hor, na jihu se pak otevírají pohledy na siluetu Železných hor a na Kunětickou horu.

Mikroregion Urbanická brázda leží jihozápadně od Hradce Králové a v těsné návaznosti na toto město. Má protáhlý tvar ve směru východ - západ. Jeho jižní hranice je totožná s hranicí okresu Hradec Králové a zároveň s hranicí Královéhradeckého kraje. Území je převážně rovinaté s mírným zalesněným vyvýšením zvláště v jihozápadní části. Úrodná zemědělská půda, již v minulosti intenzivně obhospodařovaná, dala vznik poměrně husté síti sídel, ve kterých se vystavěly hospodářské usedlosti různých velikostních druhů. Také blízkost velkého města s různorodými pracovními příležitostmi znamenala stabilitu osídlení, drobného podnikání i různorodost profesní skladby.

Obrázek č. 2: Obecní úřad v Libčanech

Zdroj: DSO

Obce Mikroregionu Urbanická brázda jsou také součástí Místní akční skupiny Hradecký venkov o.p.s. Místní akční skupina Hradecký venkov zahrnuje území 64 obcí ležících západně až severozápadně od krajského města Hradce Králové. MAS Hradecký venkov měla k 31. 1. 2014 celkem 40 členů, z nichž 14 reprezentuje soukromý sektor (35%), 14 neziskový sektor (35%) a 12 členů zastupuje veřejný sektor (30%). Tato MAS kromě Mikroregionu Urbanická brázda sdružuje obce z Mikroregionu Obce památkové zóny 1866, Mikroregionu Nechanicko, Mikroregionu Hustířanka a 6 obcí z bývalého Mikroregionu Smiřicko.

Správní území 12 členských obcí a jejich místních částí tvoří území o celkové rozloze 77,10 km².

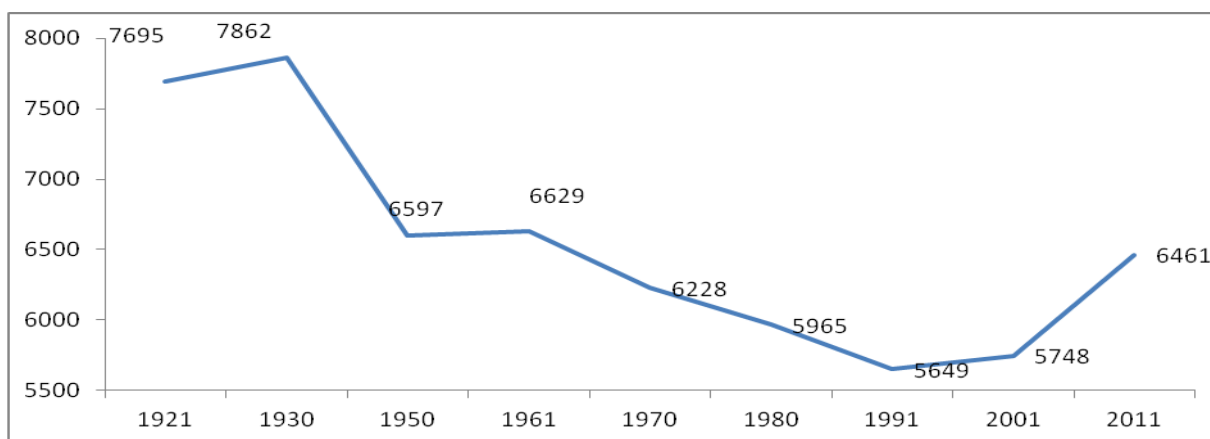
Tabulka č. 1: Základní údaje o obcích regionu

Obec	Část obce	Katastrální území	Výměra [ha]	Počet obyvatel			
				1991	2001	2008	2012
Dobřenice	Dobřenice	Dobřenice	744	581	579	615	556
Hvozdnice	Hvozdnice	Hvozdnice	215	197	183	208	206
Kratonohy	Kratonohy	Kratonohy	1134	551	544	584	586
	Michnovka	Michnovka					
Lhota pod Libčany	Hubenice	Hubenice	837	744	791	860	937
	Lhota pod Libčany	Lhota pod Libčany					
Libčany	Libčany	Libčany	505	743	781	918	876
	Želí	Želí					
Obědovice	Obědovice	Obědovice	388	246	229	251	285
Osice	Osice	Osice	747	402	385	455	480
	Trávník	Trávník u Osic					
	Polizy	Polizy					
Osičky	Osičky	Osičky	334	129	123	130	151
Praskačka	Praskačka	Praskačka	1289	955	939	994	1034
	Krásnice	Krásnice					
	Sedlice	Sedlice u H. K.					
	Vlčkovice	Vlčkovice u Praskačky					
	Žizkovec	Krásnice					
Roudnice	Roudnice	Roudnice	1109	491	493	615	635
Syrovátka	Syrovátka	Syrovátka	182	339	398	417	416
Urbanice	Urbanice	Urbanice u Praskačky	225	271	303	347	341
MIKROREGION CELKEM			7709	5649	5748	6394	6503

Zdroj: ČSÚ

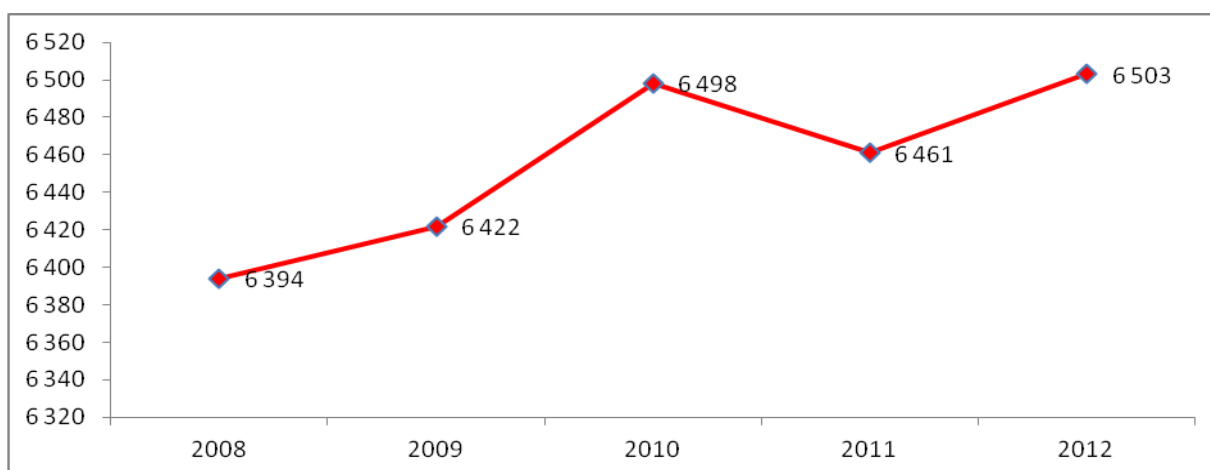
3.1.2 Obyvatelstvo

Vývoj počtu trvale žijících obyvatel v mikroregionu Urbanická brázda lze ze střednědobého hlediska (od roku 1970) charakterizovat jako stabilizovaný. Z krátkodobého hlediska (od roku 1991) pak počet obyvatel trvale roste. Index růstu 2012/1991 je 113,1. K 31. 12. 2012 v mikroregionu Urbanická brázda trvale žilo 6503 obyvatel, což je o 755 osob více než v roce 1991.

Graf č. 3: Vývoj počtu obyvatel v období 1921 - 2011

Zdroj dat: ČSÚ

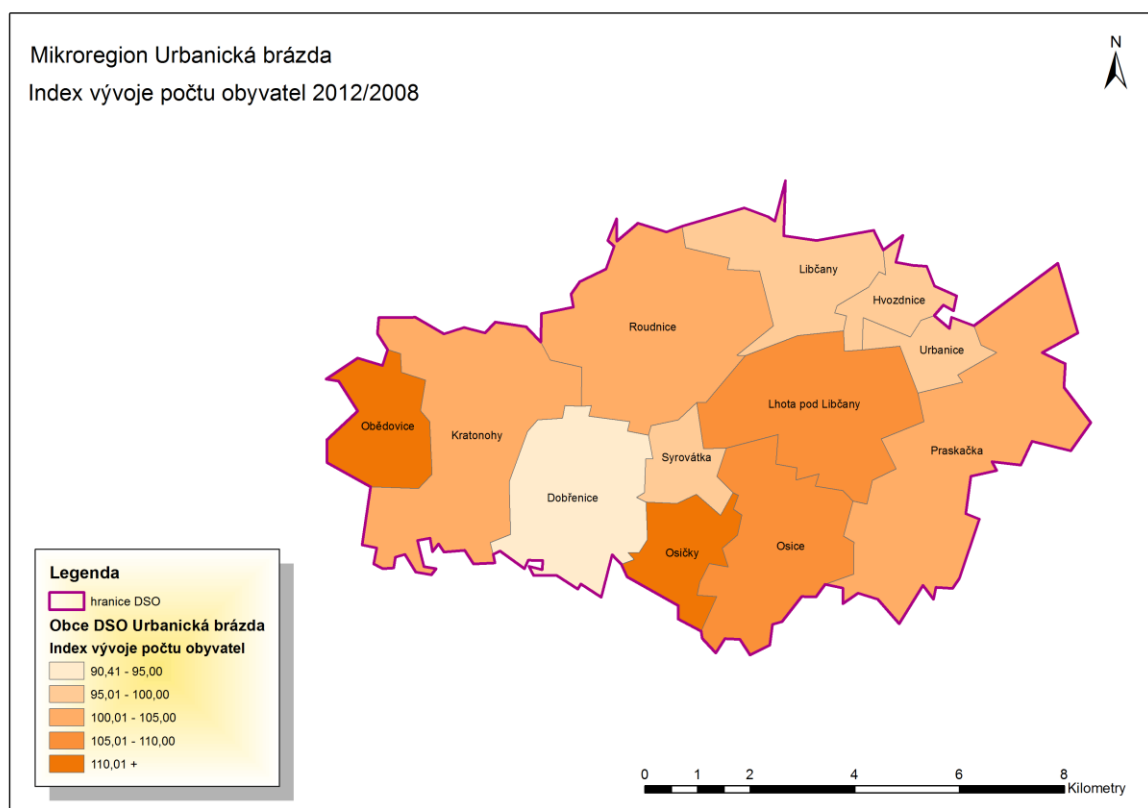
Pokud se zaměříme na ještě kratší časový úsek, a to období let 2008 až 2012, zjistíme, že k nejvyššímu nárůstu počtu obyvatel došlo mezi roky 2008 až 2010. Následně se již počet obyvatel pohyboval stabilně okolo hodnoty 6500 obyvatel. Index růstu 2012/2008 je 101,7.

Graf č. 4: Vývoj počtu obyvatel v období 2008 - 2012

Zdroj dat: ČSÚ

Mezi roky 2008 a 2012 v některých obcích mikroregionu došlo k poměrně významnému přírůstku počtu obyvatel, zatímco v jiných obcích významný počet obyvatel ubyl. Na úrovni obcí byly pozitivní hodnoty indexu vývoje počtu obyvatel 2012/2008 zjištěny v obcích Osičky (116,1) a Obědovice (113,5). Nejnižší hodnota indexu byla zjištěna v obci Dobřenice (90,4).

Mapa č. 1: Index vývoje počtu obyvatel 2012/2008

Zdroj dat: ČSÚ

Co se týče absolutních hodnot, tak k nejvýznamnějšímu nárůstu počtu obyvatel došlo v obcích Lhota pod Libčany (+ 77 osob) a Praskačka (+40 osob). Nejvýznamnější pokles počtu obyvatel zaznamenaný v obcích Dobřenice (- 52 osob) a Libčany (- 42 osob).

Tabulka č. 2: Rozdíl počtu obyvatel v obcích v DSO mezi roky 2008 a 2012

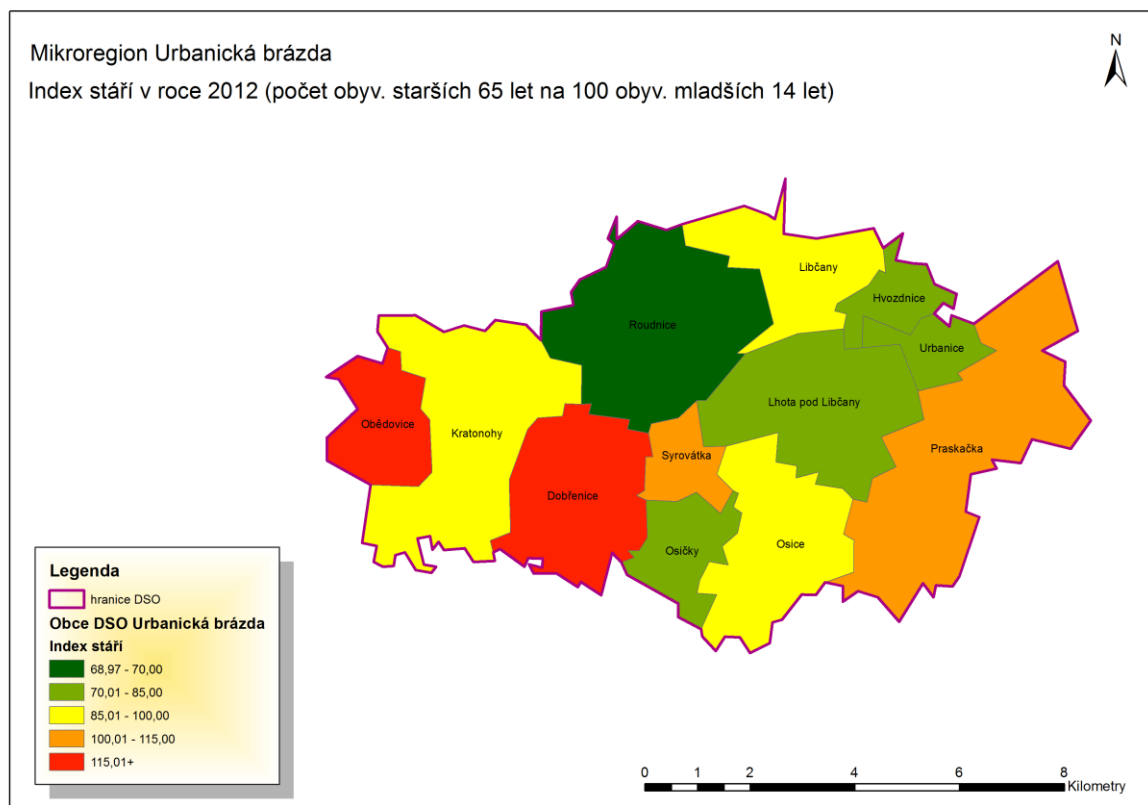
Obec	Rozdíl počtu obyvatel 2012/2008
Dobřenice	-59
Libčany	-42
Urbanice	-6
Hvozdnice	-2
Syrovátka	-1
Kratonohy	2
Roudnice	20
Osičky	21
Osice	25
Obědovice	34
Praskačka	40
Lhota pod Libčany	77

Zdroj: ČSÚ

Ukazatel, který vyjadřuje, zda je **věková struktura** obyvatelstva příznivá, či nikoliv, je index stáří (tj. počet obyvatel starších 65 let na 100 osob mladších 14 let). V mikroregionu jeho hodnota činí 91,2. Jeho hodnota pro území regionu je ve srovnání s dalšími územními celky značně nižší (Královéhradecký kraj – 120,5, ČR – 113,3, MAS – 94,9). Z hodnot tohoto indexu vyplývá, že na území mikroregionu je věková skladba obyvatel příznivější, resp., že obyvatelstvo je značně mladší, než činí průměr v Královéhradeckém kraji i v České republice, což lze přisuzovat výhodné poloze v zázemí města Hradce Králové a procesu suburbanizace.

Co se týče situace na úrovni obcí, nejpříznivější hodnota indexu stáří je v obci Roudnice (69) a Osičky (70,4). Naopak největší podíl staršího obyvatelstva žije v obcích Dobřenice (146,3) a Obědovice (121,7). Celkově v 8 obcích mikroregionu převažuje obyvatelstvo mladší 14 let nad obyvatelstvem starším 65 let.

Mapa č. 2: Index stáří

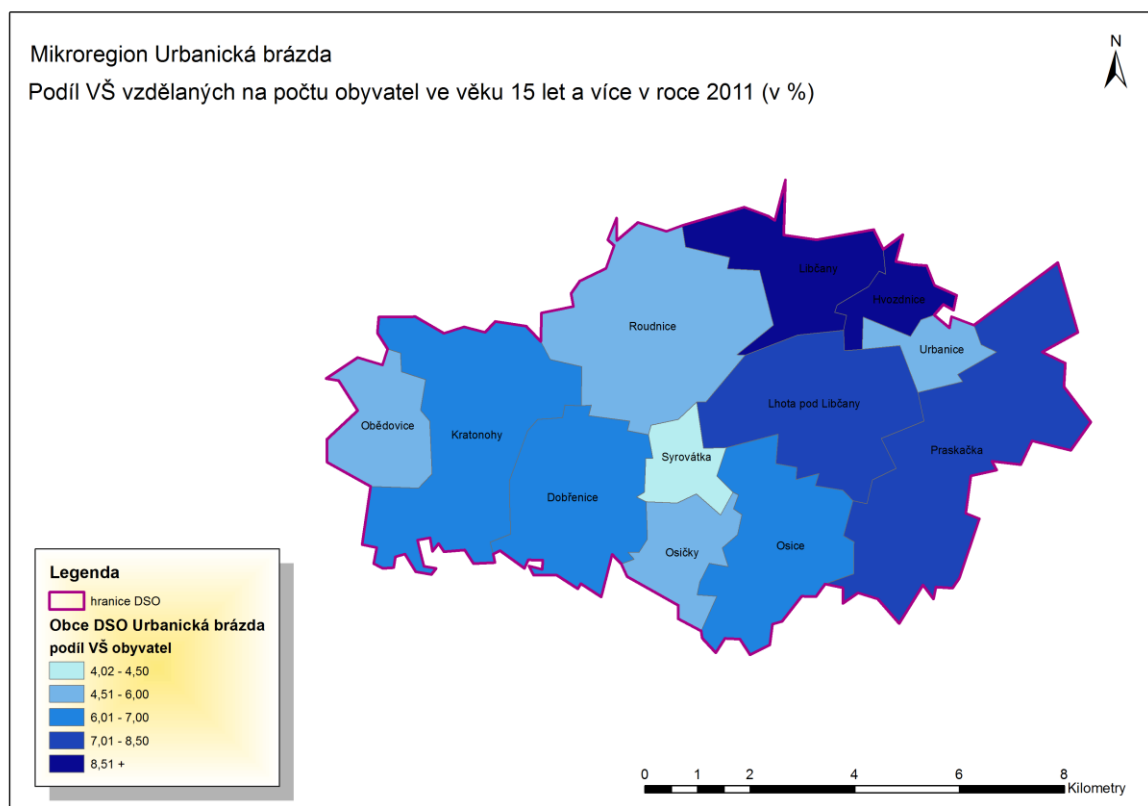
Zdroj dat: ČSÚ

Nejvýznamnějším ukazatelem **vzdělanostní struktury** obyvatelstva je v současné době podíl vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva v populaci nad 15 let věku, který v území mikroregionu činí 7,5 %. Z tohoto pohledu je situace v mikroregionu srovnatelná s územím MAS (7,3 %). Při porovnání se situací na území Královéhradeckého kraje (8,7 %) a v České republice (10,7 %), je již situace z tohoto pohledu pro mikroregion nepříznivější.

Nejvyšší podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel nalezneme v obci Libčany (12,1 %) a Hvozdnice (9,6 %), resp. spíše v západní části mikroregionu. Hodnoty v těchto obcích jsou i ve srovnání

s průměrem v Královéhradeckém kraji nadprůměrné. Nejnižší podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel žije v obcích Syrovátka (4 %) a Urbanice (4,5 %).

Mapa č. 3: Podíl VŠ vzdělaného obyvatelstva (%)

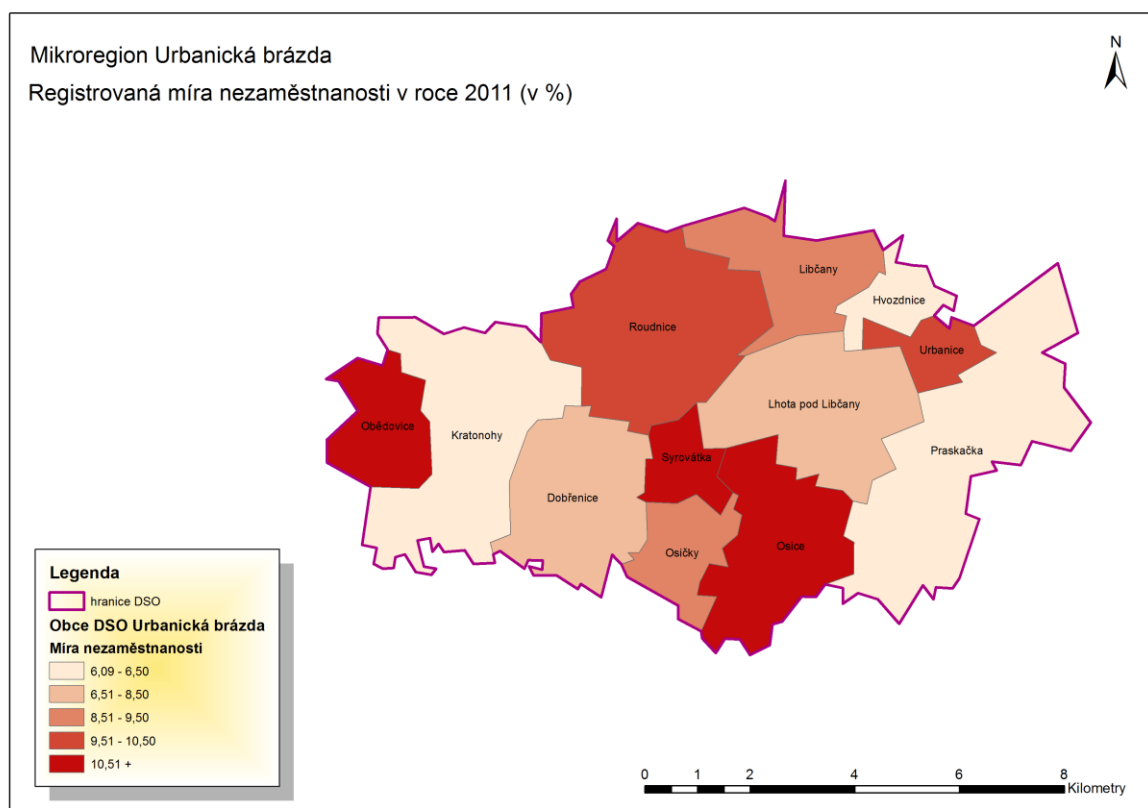
Zdroj dat: ČSÚ

3.1.3 Trh práce

Území mikroregionu je převážně závislé na zemědělské výrobě a dojíždě za prací mimo území mikroregionu. Oproti minulému hodnocení, provedenému v roce 2007, míra registrované nezaměstnanosti (tj. podíl počtu nezaměstnaných registrovaných úřady práce na disponibilní pracovní síle) vzrostla o cca 2 %. Míra registrované nezaměstnanosti, v roce 2012 činila 9 %. Tato hodnota je nižší než míra registrované nezaměstnanosti v MAS (9,6 %), avšak dlouhodobě vyšší než v Královéhradeckém kraji (7,5 %). Míra registrované nezaměstnanosti v České republice je 8,6 %. Hodnota je tedy téměř srovnatelná s celostátním průměrem.

Míra registrované nezaměstnanosti se mezi obcemi významně liší a pohybuje se v rozmezí 6,1 až 13,1 %. Nejnižší úrovně dosahuje v obcích Kratonohy (6,1 %) a Praskačka (6,4 %), naopak nejvyšší nezaměstnanost je v obcích Syrovátka (13,1 %) a Osice (11,4 %). Na území mikroregionu jsou provozovány spíše drobné živnosti (do 25 zaměstnanců). Zbývající část obyvatel dojíždí za prací, jak již bylo uvedeno, převážně do Hradce Králové.

Mapa č. 4: Registrovaná míra nezaměstnanosti

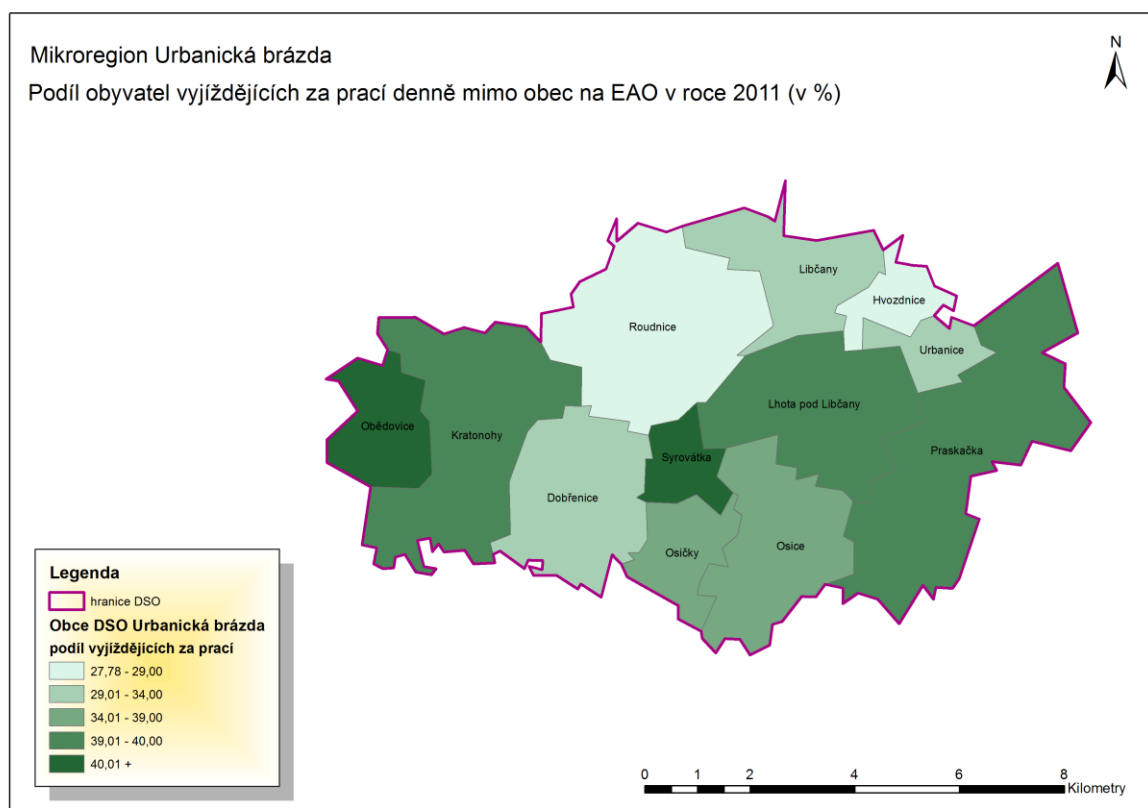

Zdroj dat: ČSÚ

Za prací z obce pravidelně vyjíždí 32 % obyvatel mikroregionu, což je srovnatelná hodnota s denní **dojížděnkou za prací** v MAS (33,6 %). Jedná se o téměř dvojnásobně vyšší hodnoty oproti podílu za prací vyjíždějících osob v Královéhradeckém kraji (19 %) a v celé ČR (18,9 %), což je způsobeno blízkostí významného pracovního centra, Hradce Králové. Celkově k roku 2012 vyjíždí za prací mimo obec 1031 ekonomicky aktivních obyvatel. Většina obyvatel vyjíždí do krajského města Hradce Králové nebo do dalších větších měst v okolí regionu – např. Chlumce nad Cidlinou.

Nejméně obyvatel za prací dojíždí z obcí Hvozdnice (27,8 %) a Roudnice (28,8 %). Naopak nejvyšší podíl obyvatel vyjíždí za prací z obcí Obědovice (45 %) a Syrovátka (40,5 %).

Mapa č. 5: Denní vyjížďka za prací

Zdroj dat: ČSÚ

3.1.4 Bydlení a bytová výstavba

Území mikroregionu Urbanická brázda patří mezi vyhledávané lokality městského obyvatelstva pro individuální bytovou výstavbu, což je dáno blízkostí města Hradce Králové a dobrým dopravním napojením na toto město.

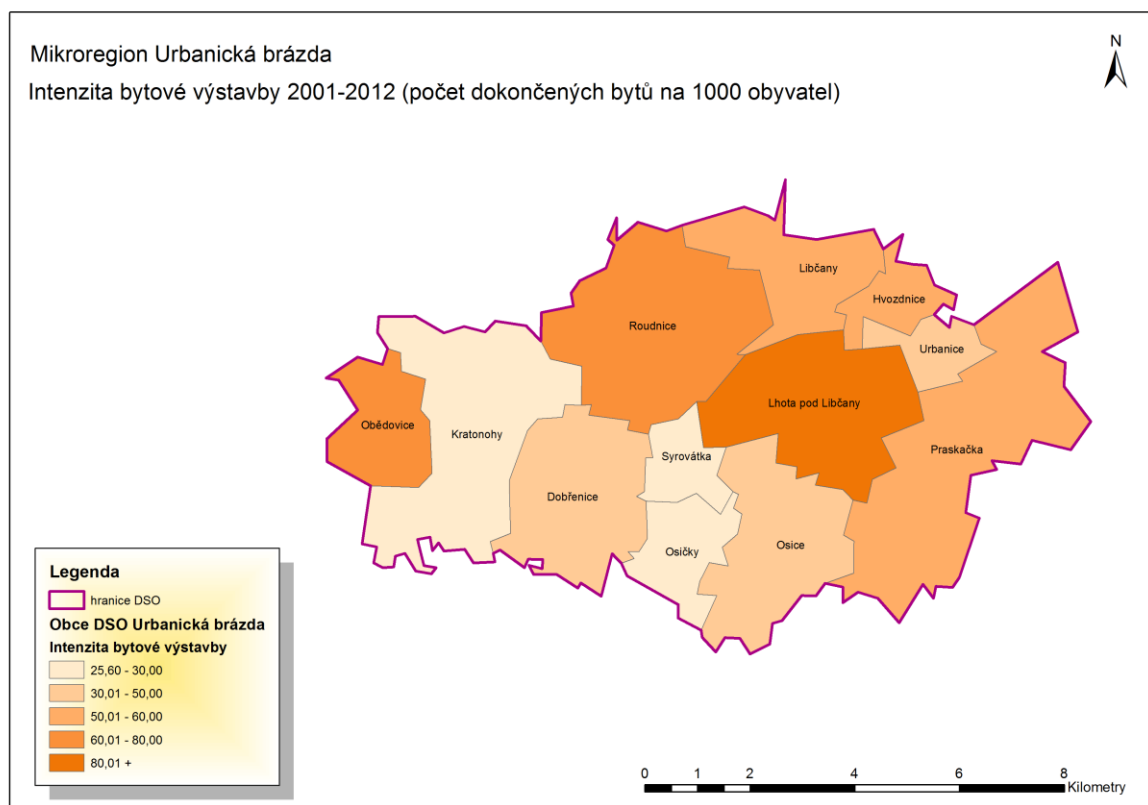
Přestože mikroregion leží v těsném sousedství krajského města Hradec Králové, nebyly jeho členské obce nijak vážně ovlivněny tlakem na jejich přeměnu v tzv. satelitní rezidenční oblasti., ačkoli v některých obcích byly stavebními firmami vystavěny „na klíč“ rodinné domy soustředěné v jedné lokalitě, a to v obcích Lhota pod Libčany, Libčany, Praskačka, Roudnice. V historickém vývoji se takřka žádná nevyhnula vytvoření tzv. bytových domů. Ty jsou však nízkopodlažní a v řádech jednotek na území každé obce.

V regionu je dostatek ploch pro individuální bytovou výstavbu, které jsou buď v majetku obcí, nebo soukromníků. Plochy jsou stabilizovány v územně plánovací dokumentaci jednotlivých obcí. Problémem z hlediska financí bývá vybudování technické infrastruktury na nových rozvojových plochách.

O atraktivitě území obcí pro individuální výstavbu a všeobecně pro trvalé bydlení vypovídá ukazatel intenzity bytové výstavby, tj. počet dokončených bytů na 1000 obyvatel. Čím je vyšší intenzita bytové výstavby, tím je území pro bydlení atraktivnější, přičemž je ovlivňována mnoha faktory, jako např. dostupností pracovních příležitostí, občanskou vybaveností, dopravní dostupností, cenou staveních pozemků, životním prostředím, apod.

Index bytové výstavby v letech 2001 až 2012 v mikroregionu dosahuje hodnoty 53,4 dokončených bytů na 1000 obyvatel, což je vyšší hodnota než v území MAS. Nejvyšší intenzita bytové výstavby byla zaznamenána v obcích Lhota pod Libčany (84,3) a Obědovice (70,2). Nejméně intenzivně bytová výstavba probíhá v obcích Kratonohy (25,6) a Obědovice (26,5). Co se týče územního rozložení, jak vyplývá z obrázku níže, bytová intenzita je vyšší spíše v severní části mikroregionu.

Mapa č. 6: Intenzita bytové výstavby

Zdroj dat: ČSÚ

3.1.5 Technická infrastruktura

Zásobování pitnou vodou je zajištěno ve všech obcích mikroregionu napojením na přivaděč Vodohospodářské soustavy Východních Čech.

V poslední době se obce soustředily na potřebu řešení splaškových kanalizací, které jsou zakončeny biologickými čistírnami odpadních vod pro jednotlivou obec nebo společné čištění odpadních vod pro dvě a více obcí. Společné čištění odpadních vod je provozováno pro obce Dobřenice - Syrovátka, Lhota pod Libčany – Hubenice – Osice včetně místních částí Polizy a Trávník. K realizaci jsou připravovány stavby oddílné splaškové kanalizace zakončené BČOV v obci Obědovice a Kratonohy nebo společné řešení místních částí Praskačka a Vlčkovice. Ostatní členské obce byly vyřešeny a vybaveny oddílnou kanalizací včetně BČOV již dříve (Libčany, Hvozdnice, Urbanice, Osičky nebo Praskačka – místní části Sedlice a Krásnice). Dá se tak říci, že členské obce se vypořádaly s požadavky na čištění odpadních vod a jen v ojedinělých případech jsou odpadní vody z RD akumulovány v jímkách na vyvážení, nebo jsou v omezeném rozsahu odpadní vody čištěny v domovních čistírnách odpadních vod (moderní BČOV

nebo septiky), které jsou následně zaústěny do dešťové kanalizace. V obci Roudnice je odkanalizování řešeno systémem domovních ČOV, které jsou zaústěny do Roudnického potoka.

Z hlediska zásobování řešeného území elektrickou energií lze zdůraznit, že výkonové zajištění systému VN je plně vyhovující nejen pro současný odběr, ale i pro předpokládaný rozvoj území. Napájecí vedení 35 kV, které bylo v minulosti příčinou častých výpadků v dodávce elektrické energie, bylo v celé délce rekonstruováno a přenosově dimenzováno na vyšší výkon. V budoucnu s postupným rozvojem jednotlivých obcí, bude nutné zvýšit v některých lokalitách transformační výkon ve stávajících TS. Nevylučuje se ani možnost zvětšení počtu trafostanic.

Po východním okraji řešeného území probíhá VTL plynovod Pardubice – Hradec Králové – Jičín, z něhož je napojena VTL/STL regulační stanice v obci Praskačka, vybudovaná v roce 2000. Z této stanice je vyveden STL plynovod téměř do celého mikroregionu. Realizací plošné plynofikace na území Urbanické brázdy je umožněno maximální omezení využívání fosilních paliv a tím i zlepšení životního prostředí a čistoty ovzduší.

Obrázek č. 3: Kontejnery na zelený odpad (společný projekt obcí mikroregionu)

Zdroj: DSO

Odpady z regionu jsou ukládány na řízených skládkách mimo řešené území. Sběr a svoz pevného domovního odpadu z jednotlivých obcí organizují specializované společnosti na základě smluv uzavřených s příslušnou obcí. Jedná se převážně o sběr komunálního odpadu z domácností prostřednictvím domovních popelnic, případně velkoobjemových kontejnerů. Sběr nebezpečných a toxických odpadů bývá organizován 2x ročně ve vyhlášených dnech, kdy jsou na určené místo v obci přistaveny speciální kontejnery odborných firem, které odpad přijmou a zneškodní. Obce Roudnice, Dobřenice a Lhota pod Libčany jsou vybaveny speciálními kontejnery na celoroční sběr nebezpečných odpadů. Sběr tříděných odpadů je nejvíce rozvinut u skla, plastů a papíru. Členské obce se v roce 2013 v rámci společného projektu podpořeného ze SFŽP vybavily velkoobjemovými kontejnery na svoz zelených odpadů, které jsou navázeny na kompostovací plato provozované Agrodružstvem Lhota pod Libčany. Tímto krokem je naplněna povinnost obcí zajistit likvidaci zelených odpadů od roku 2015. Roští

a větve z ořezu stromů jsou shromažďovány převážně na vyhrazených místech a dle zvyklostí jednotlivých obcí je materiál seštěpkován a použit k zakúrování nové výsadby stromů, nebo je tento materiál odvezen specializovanými firmami k energetickému využití. V krajním případě je hmota spálena na místě (čarodějnice).

3.1.6 Doprava

Nejvýznamnější komunikací, která prochází územím mikroregionu je dálnice D11. Do území zasahuje jen okrajově, do katastrů obcí Dobřenice (cca 2,5 km), Osice (cca 2,5 km) a Praskačka (cca 3,2 km). Dálnice D11 jako nejdůležitější dopravní tah mezi Prahou a Hradcem Králové je velmi zatížená a pro region má i přes jeho okrajové zasažení velký význam.

Napříč celým regionem ve směru východ - západ je veden významný dopravní tah, a to trasa silnice I/11 Praha - Hradec Králové. Tato silnice je součástí mezinárodního tahu E67 a tomu odpovídá i skladba dopravního proudu a její dopravní zatížení. Vedení této dopravní osy doplňují v území ostatní silnice II. a III. tříd.

Dopravní napojení jednotlivých obcí tohoto mikroregionu na vyšší silniční síť, tvořenou výše popsanými silnicemi, je téměř výhradně sítí silnic III. třídy. Jejich kvalita a tedy směrové parametry a šířkové uspořádání vyplývají z jejich nižšího dopravního významu.

Největší dopravní závadou v tomto území je současná trasa silnice I/11, a to svým dopravním zatížením, které je na hranici jejich kapacitních možností. Silnice je napříč územím vedena téměř v přímém směru a kromě krátkého průjezdu obcí Obědovice je vedena mimo zastavěné území obcí, nebo v jejich těsném dotyku.

Obrázek č. 4: Dálnice D11

Zdroj: DSO

Komunikační systém pak doplňují obslužné místní komunikace, které v zastavěném území obcí mají význam především pro zpřístupnění jednotlivých objektů či pozemků. Dále jsou mimo zastavěné území vedeny další komunikace propojující některé obce. Současný stav těchto komunikací odpovídá jejich

dopravnímu významu a jejich závady spočívají především v omezeném šířkovém uspořádání a kvalitě jejich povrchů.

Územím je vedena elektrifikovaná jednokolejná železniční trať č. 020 (Velký Osek -Hradec Králové), která slouží i jako odklonová trasa I. tranzitního koridoru. V území se nacházejí železniční stanice Dobřenice, Praskačka a železniční zastávky Lhota pod Libčany a Kratonohy. Využitelnost zastávek ČD pro hromadnou dopravu má tedy význam pouze pro obce ležící v dobré docházkové vzdálenosti. Jsou to obce Urbanice, Praskačka, Syrovátka, Lhota pod Libčany a částečně obce Kratonohy a Dobřenice.

Dopravní obslužnost území prostředky hromadné dopravy je zajišťována především autobusovou dopravou, která pokrývá všechny obce. Dobré dopravní spojení mají především obce s větším soustředěním obyvatel a ležící při silnici I/11. U ostatních obcí je kvalita hromadné dopravy částečně omezena.

3.1.7 Občanská vybavenost

Sociální služby a zdravotnictví

Stav sociálních služeb odráží v současné době možnosti území. Na celém území mikroregionu není žádné zařízení sociální péče pro občany. Občané využívají služby v Hradci Králové. Domy s pečovatelskou službou jsou nejbližší v Hradci Králové, Černožicích, Novém Bydžově a v Třebechovicích pod Orebem. Občané mohou využívat terénní ošetřovatelské a pečovatelské služby odborných organizací.

Představitelé mikroregionu se v uplynulých letech zabývali možností zřídit ve vybrané obci dům s pečovatelskou službou či podobné zařízení, které by sloužilo potřebným občanům z mikroregionu.

Ve čtyřech obcích (Kratonohy, Lhota pod Libčany, Libčany, Dobřenice) ordinuje praktický lékař pro dospělé (a 3 stomatologové). Veškerou lékařskou péči včetně lékaře pro děti a dorost, speciálních oborů i pohotovostní služby zabezpečuje nedaleký Hradec Králové. Lékárna je provozována pouze v obci Dobřenice. Stávající stav je hodnocen dobře, problematická je ovšem dostupnost lékařské péče hromadnými dopravními prostředky, a to jak k praktickým lékařům v mikroregionu, tak i do Hradce Králové.

Školství

Na území mikroregionu se nacházejí 2 úplné (tzn. 1. - 9. ročník) základní školy – v obcích Libčany a Osice. V dalších obcích (Kratonohy, Lhota pod Libčany a Praskačka) je pak pouze první stupeň ZŠ (tzn. 1. - 5. ročník). Na druhý stupeň ZŠ vyjíždějí děti mimo region převážně do Hradce Králové. Bylo by žádoucí, aby se školy v regionu udržely a vytvářely prostor pro mimoškolní aktivitu dětí a mládeže, případně dalších skupin obyvatelstva.

Obrázek č. 5: Dětská olympiáda v MŠ

Zdroj: DSO

Mateřské školy jsou na území mikroregionu ve většině obcí (Dobřenice, Kratonohy, Lhota pod Libčany, Libčany, Osice, Praskačka a Roudnice). Celková kapacita MŠ je v současné době vyhovující vyjma Libčan, kde hledají možnosti výrazného navýšení kapacity MŠ.

Síť základních škol na území mikroregionu je projevem demografických, prostorových podmínek území a toto rozložení je předpokládáno i do budoucna. Otázka společného svozu dětí do škol doposud na úrovni mikroregionu nebyla řešena.

Další služby a občanská vybavenost

Mezi každodenně využívané prvky komerční občanské vybavenosti patří zejména prodejny se zbožím denní potřeby (zejména potraviny). S výjimkou obcí Osičky a Hvozdnice jsou ve všech dalších obcích (i některých částech) prodejny potravin. Vedle základních potravin existuje i prodej smíšeného zboží. Problémy v zásobování základními potravinami se projevuje pouze v případě místně odloučených samot, resp. malých osad, zde jde však většinou o problém dostupnosti.

Těsná vazba na krajské město, do něhož spáduje velké množství obyvatel mikroregionu za prací, se projevuje i tím, že velkou část nákupů realizují obyvatelé tam, a to především ve velkých nákupních centrech, kterým šíří sortimentu a cenovou dostupností nemohou místní prodejci konkurovat. Svůj sortiment tedy zaměřují právě na zboží každodenní spotřeby.

Pošta je provozována v obcích Dobřenice, Kratonohy, Lhota pod Libčany, Libčany, Osice a Praskačka. Živnostenské podnikání (služby výrobní i nevýrobní) je v regionu rozvinuto dobře. Hospoda funguje téměř v každé obci.

Ostatní prvky občanské vybavenosti (sportovní, kulturní a společenské vyžití) jsou v obcích zastoupeny úměrně k jejich velikosti a počtu obyvatel:

- sokolovna, resp. tělocvična je v pěti obcích
- v žádné z obcí mikroregionu není v provozu kino
- ve většině obcí jsou prostory pro pořádání větších kulturně společenských akcí (plesy, maškarní karnevaly apod.)
- téměř ve všech obcích jsou veřejné knihovny s veřejně přístupným internetovým místem
- každá obec má hřiště, povětšinou fotbalové, přičemž úroveň i vybavení není ve všech obcích stejné
- ve většině obcí je dětské hřiště

Kulturní, osvětová a spolková činnost

Ve většině obcí je aktivní spolková činnost, která je zastoupena především sbory dobrovolných hasičů, tělovýchovnými jednotami Sokol, spolky žen, kluby maminek, myslivci, rybáři, zahrádkáři, chovateli aj. Tyto spolky kromě své specifické činnosti velmi často organizují (někdy ve spolupráci s obcí) společenské a kulturní akce pro ostatní obyvatele. Při některých obecních úřadech fungují kulturní komise, které též zabezpečují kulturu v obci. Spolková činnost je na vysoké úrovni a skrývá v sobě vysoký potenciál rozvoje.

Obrázek č. 6: Masopust v Roudnici

Zdroj: DSO

3.1.8 Cestovní ruch

Na celém území mikroregionu nejsou zastoupeny žádné významné nemovité kulturní památky, ani jiné turistické atraktivity. Výjimkou je obec Libčany s kostelem, který pochází z období 12. až 13. století. Je zasvěcen Nanebevzetí Panny Marie. V 15. stol. byl přestavěn goticky, kostelní loď renesančně, kněžiště v baroku. Hlavní oltář je barokní z dílny Matyáše Bernarda Brauna, který je také autorem náhrobku Jana Petra Straky, pochovaného v libčanském kostele, jehož zásluhou se z výnosů libčanského panství postavila Strakova akademie v Praze. V budově Obecního úřadu v Libčanech je pamětní síň libčanského rodáka loutkáře Matěje Kopeckého, (1775- 1847), na jehož počest se víc jak 40 let v Libčanech pořádají loutkářské přehlídky a akademického malíře Vojtěcha Sedláčka

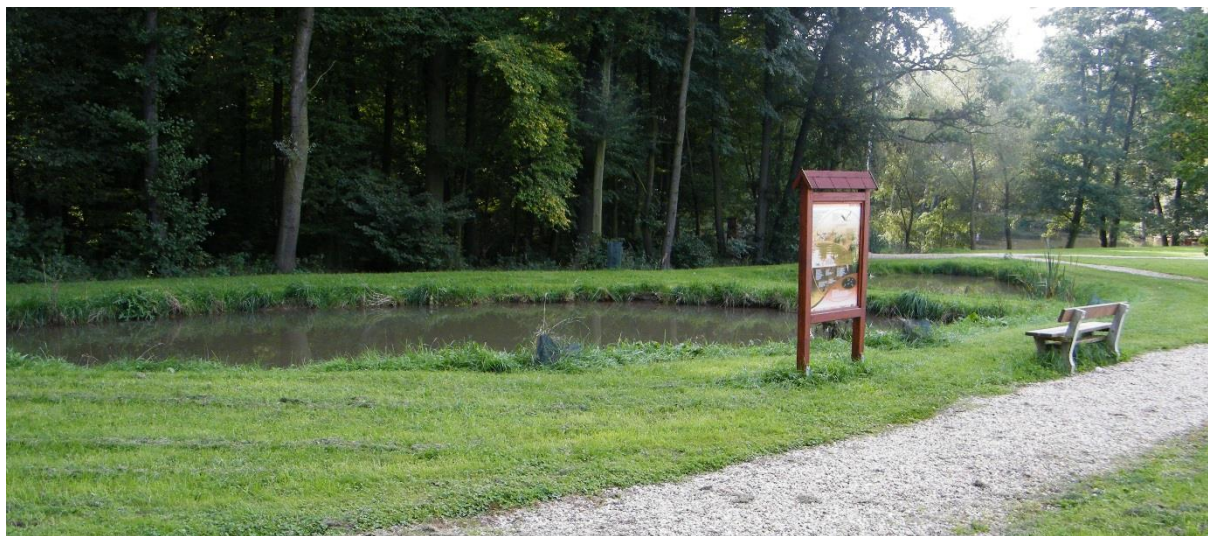
(1892 - 1973), pochovaného na libčanském hřbitově. Většinu obrazů do pamětní síně zapůjčila Krajská galerie v Hradci Králové. Dominantou Dobřenic je barokní farní kostele sv. Klimenta z roku 1740 s cenným barokním interiérem a schodištěm a původně barokním, novoklasicistně přestavěným zámekem. Dále lze zmínit barokní (původně gotický) farní kostel Sv. Jakuba Většího v Kratonohách.

Na území mikroregionu je i značná absence zařízení pro cestovní ruch. Ubytovací zařízení funguje v obcích Libčany, a v blízkosti silnice I/11 v obcích Roudnice a Kratonohy.

Nepříliš vysokou turistickou atraktivitu dokládá i nepřítomnost turistického značení, kde celým prostorem prochází jediná turisticky značená cesta. Ta je navíc vedena, pro nepřítomnost vhodných polních cest, většinou po silnicích III. třídy. Ani v blízkém okolí mikroregionu nejsou vedeny turisticky značené cesty (červená značka, vycházející z obce Osice, pokračuje přes obec Libčany a novogotický zámek Hrádek u Nechanic do Nechanic).

Rovinatý ráz mikroregionu je díky malým výškovým rozdílům a malé frekvenci automobilového provozu na místních silnicích příhodným místem pro cykloturistiku. Území mikroregionu nabízí návštěvníkům kvalitní a propojený systém cyklotras a sportovní a kulturní aktivity. V obcích podél cyklotras jsou instalovány informační tabule, na kterých je umístěna mapa se stručnými informacemi o konkrétní obci, v níž se právě turisté nacházejí.

Obrázek č. 7: Naučná stezka v Libčanech

Zdroj: DSO

Mikroregion podnikl kroky v oblasti propagace prostřednictvím společné webové stránky mikroregionu (<http://www.urbanicko.cz>), které poskytují základní informace o mikroregionu a jeho jednotlivých obcích včetně atraktivit a kulturních a společenských akcí.

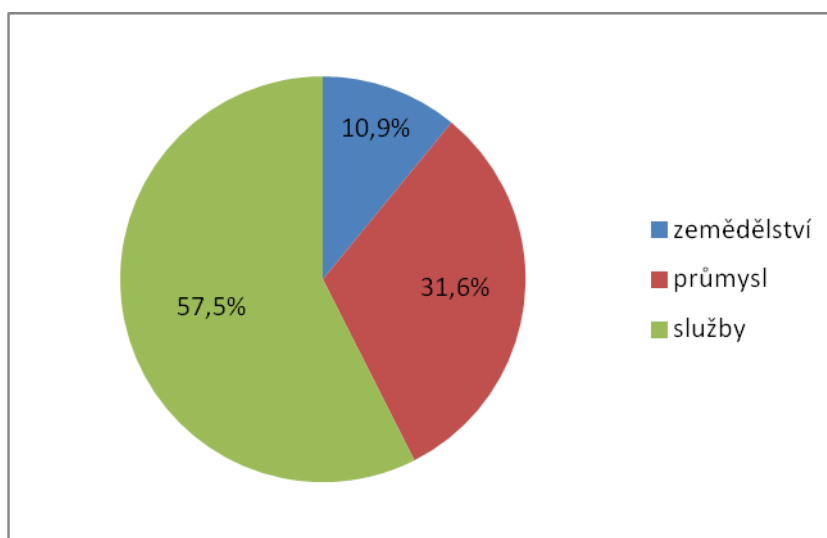
Charakter rozhodujících ekonomických aktivit mikroregionu – tedy zemědělství, které zde má tradici zadává možnosti využít zdejší tradice i současný stav chovů a používání koní pro rozvíjení nabídky zajímavých aktivit v cestovním ruchu a turistice. Pro rozvoj hipoturistiky a dalších hipoaktivit možno využít již stávající potenciál, především v Dobřenicích, Žížkovci a Praskačce.

Lze předpokládat další využívání zemědělských komunikací a silnic nižší třídy pro cykloturistiku, většinou však jako propojení sídel, používané místním obyvatelstvem nebo tranzit územím.

3.1.9 Ekonomika

Na území mikroregionu bylo v roce 2012 registrováno 2354 ekonomických subjektů, z nichž 57,5 % spadalo do sektoru služeb, 31,6 % tvořil průmysl a 10,9 % ekonomických subjektů podnikalo v oblasti zemědělství. Oproti Královéhradeckému kraji jsou zdejší podnikatelské aktivity více zaměřeny na zemědělství, zatímco podíl podnikatelských subjektů působících v oblasti služeb je nižší, což odpovídá zemědělskému rázu regionu v zázemí významného města. V mikroregionu je koncentrováno 53 % ekonomických subjektů z celkového počtu ekonomických subjektů v MAS.

Graf č. 5: Struktura ekonomických subjektů v mikroregionu v roce 2012

Zdroj dat: Registr ekonomických subjektů

Zaměření regionu dnes již není tak výrazně zemědělské jako dříve. Mezi pěti největšími zaměstnavateli v regionu jsou dnes tři zemědělské podniky, jedná se o ZS Kratonohy a. s. (50 zaměstnanců), Agrodružstvo Lhota pod Libčany (80 zaměstnanců) a ZD Libčany (65 zaměstnanců). Dnes jsou největšími zaměstnavateli regionu podniky CENTRAL STICKS s. r. o. se sídlem v Libčanech s cca 180 zaměstnanci a VETRO-PLUS a. s. pobočka Dobřenice s 80 zaměstnanci. Společnost CENTRAL STICKS se zabývá výrobou dřevěných dřívek pro zmrzliny a nanuky a dřevěných briket. VETRO-PLUS má v Dobřenicích logistickou centrálu. Následují další podniky lehkého zpracovatelského průmyslu a služby, zejména pak v oblasti školství. Jedná se například o logistické centrum Damco Czech Republic, s.r.o., stavebniny Den Braven a BESK spol. s r.o., kovovýrobu HAZE s.r.o. a autobazar Jaroslav Kalvoda.

Tabulka č. 3: Významné podnikatelské subjekty v obcích (s více jak 5 zaměstnanci)

Název subjektu	Adresa	Počet zaměstnanců
Dobřenice		
Císař LO s.r.o.	Dobřenice 191	6
ELPLAST HRADEC KRÁLOVÉ, a.s.	Dobřenice 198	6

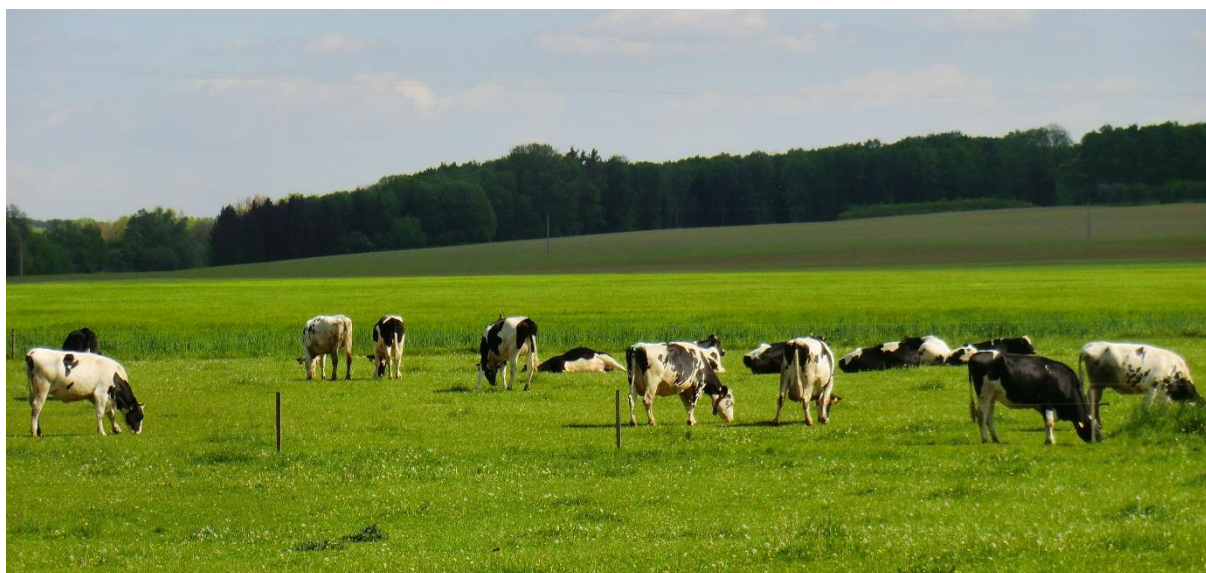
ELEKTRO LÚDIB BÁHOŇ - ČR, a.s. .	Dobřenice 198	6
Damco Czech Republic, s.r.o.	Dobřenice - hala č. 3	40
VETRO - PLUS a.s.	Dobřenice 202	80
DEN BRAVEN	sklad Dobřenice hala H5	10
ARPOKO s.r.o.	Dobřenice 208	8
Kratonohy		
Základní škola a mateřská škola Kratonohy, příspěvková organizace	Kratonohy 98	13
ZS Kratonohy a.s.	Kratonohy 111	50
Autolamp CZ s.r.o.	Kratonohy 91	12
Sušárna a.s.	Kratonohy 101	8
Těžební písková s.r.o.	Kratonohy 101	5
Lhota pod Libčany		
Základní škola a mateřská škola Lhota pod Libčany, příspěvková organizace,	Lhota pod Libčany 99	17
Agrodružstvo Lhota pod Libčany,	Lhota pod Libčany 182	80
Rakytník Cvrček	Lhota pod Libčany 147	13
Delfin-HK, s. r. o. Hradec Králové	Lhota pod Libčany 104	13
Nadas, s. r. o.	Lhota pod Libčany 129	7
Libčany		
Základní škola a mateřská škola Libčany, příspěvková organizace	Libčany 1	29
CENTRAL STICKS s.r.o.	Libčany 225	180
ZD Libčany	Libčany 230	65
Osice		
Základní škola a mateřská škola Františka Škroupa, příspěvková organizace	Osice 42	23
Praskačka		
Základní a mateřská škola Praskačka, příspěvková organizace,	Praskačka 60	18
Truhlářství Jaroslav Tománek	Praskačka 129	6
HAZE s.r.o.	Praskačka 232	13
BESK spol. s r.o.	Praskačka 25	22
Praskatecká pekárna s.r.o.	Praskačka 225	7
Celkem		66
Roudnice		
Mateřská škola Roudnice, příspěvková organizace	Roudnice 100	3
FARMA Roudnice, spol. s r.o.	Roudnice 205	25
Jaroslav Kalvoda – Bazar Roudnice	Roudnice 72	15
Celkem		43

Zdroj: vlastní šetření DSO

Vzhledem k tomu, že území mikroregionu je převážně rovinaté a s úrodnou půdou, má řešené území tradičně zemědělský charakter. Zemědělsky využívaná plocha zaujímá 81 % z celkové plochy mikroregionu. Po roce 1991 došlo v rámci restitucí zemědělských pozemků k zásadní změně

vlastnických poměrů, a tím také k možnosti změny struktury zemědělské výroby. Na pozemcích hospodaří velký počet soukromých zemědělců a několik větších podniků (např. ZS Kratonohy, ZD Libčany, Agrodružstvo Lhota pod Libčany, FARMA Roudnice apod.). Negativním dopadem zemědělské činnosti je narušení celkového obrazu krajiny a mimoprodukčních funkcí zemědělských ploch v minulosti (sclování pozemků do mnohahektarových lánů). V bývalých zemědělských areálech v řešeném území je dostatek ploch v některých případech i budov pro eventuální rozvoj výroby a služeb.

Obrázek č. 8: Zemědělská krajina mikroregionu

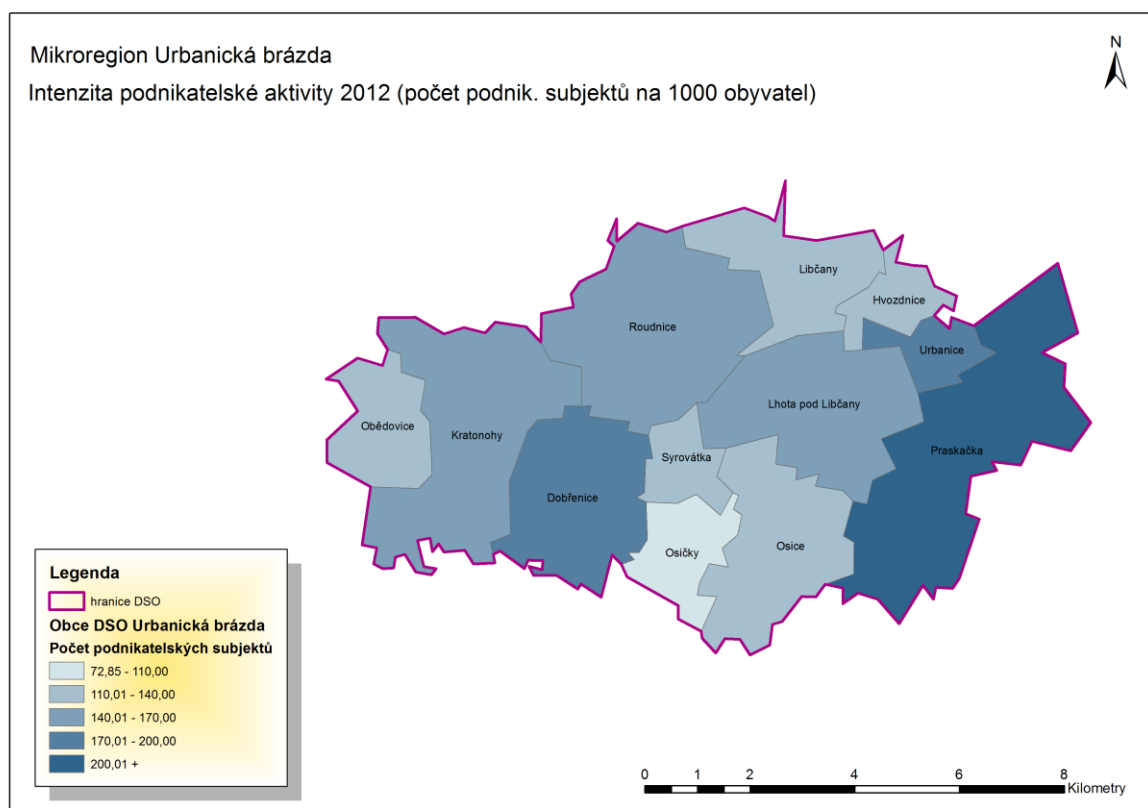
Zdroj: DSO

Intenzitu podnikatelské aktivity lze vyjádřit počtem podnikatelských subjektů na 1 000 obyvatel. Je však nutné tento statistický údaj brát s rezervou, jelikož některé subjekty nemusejí vykazovat žádnou, nebo jen nízkou činnost.

Hodnota tohoto přepočteného ukazatele je na úrovni mikroregionu poměrně nízká (153 podnikatelských subjektů na 1000 obyvatel), a to jak ve srovnání s krajským (245 podnikatelských subjektů na 1000 obyvatel), tak celostátním průměrem (260 podnikatelských subjektů na 1000 obyvatel). Toto je ovlivněno zejména blízkostí Hradce Králové a relativně malou velikostí obcí. Podnikatelská aktivita je mírně vyšší, než je podnikatelská aktivita v MAS (120 podnikatelských subjektů na 1000 obyvatel).

Hodnoty intenzity podnikatelské aktivity se mezi jednotlivými obcemi mikroregionu výrazně liší. Zatímco v obci Praskačka bylo registrováno 208 podnikatelských subjektů na 1000 obyvatel a v obci Urbanice 179 podnikatelských subjektů na 1000 obyvatel, v obci Osičky bylo v přepočtu na 1000 obyvatel registrováno pouze 73 subjektů a v obci Osice 110 subjektů.

Mapa č. 7: Intenzita podnikatelské aktivity

Zdroj dat: Registr ekonomických subjektů, ČSÚ

Mikroregion Urbanická brázda je v rámci možností **financování** svých rozvojových aktivit z vlastních zdrojů značně limitován. Z toho vyplývá nutnost zajišťovat rozvojové aktivity sdružených obcí prostřednictvím tvorby společných projektů a hledat na jejich realizaci finanční prostředky, a to především ve formě dotací.

Významnou část příjmů obcí určuje podoba rozpočtového určení daní (RUD). Daňové příjmy obcí jsou v ČR dány pravidly rozpočtového určení daní. Prostředky, které obcím takto plynou, nejsou účelově vymezeny a příjemci je mohou vynakládat dle priorit obce. Daňové příjmy obcí se odvíjejí od rozlohy území, počtu obyvatel a počtu dětí v MŠ a žáků ZŠ.

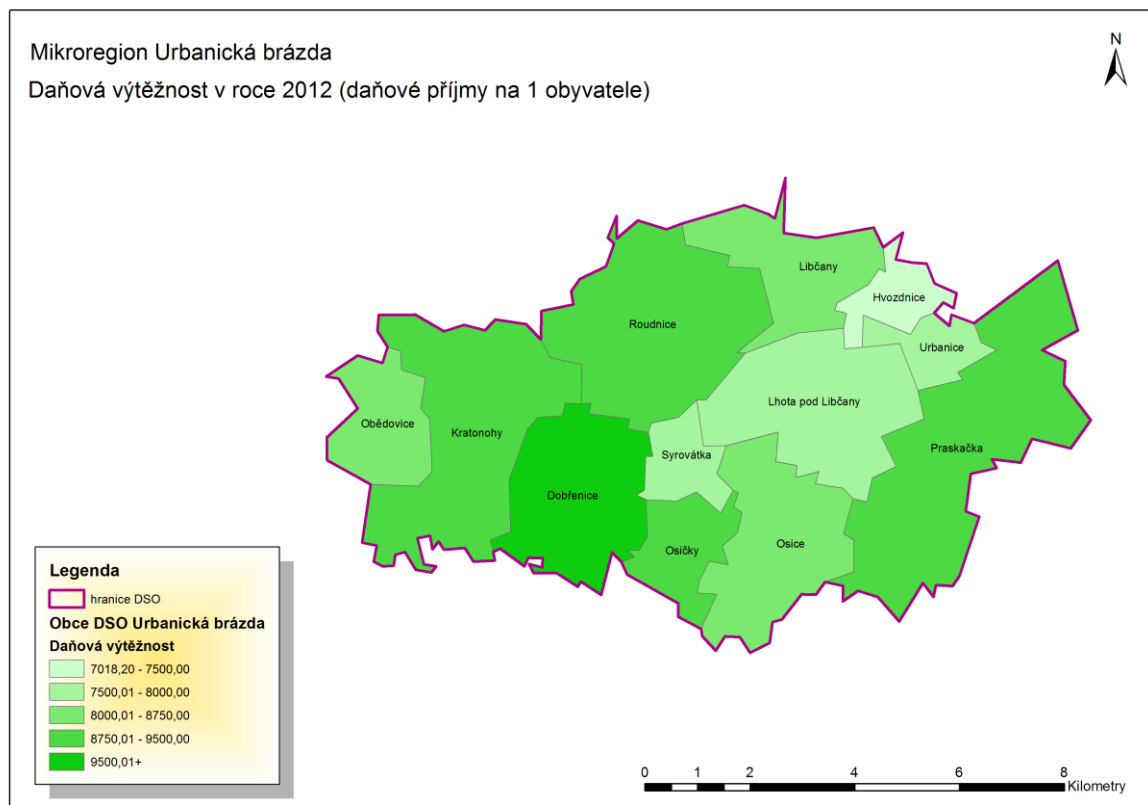
Nejvyšší daňové příjmy v roce 2012 měla obec Praskačka (9 544 350 Kč), zatímco daňové příjmy obce Osíčky činily pouze 1 399 080 Kč. V mikroregionu tyto příjmy v průměru představovaly 8625 Kč na osobu. V tomto srovnání mělo nadprůměrné příjmy 5 obcí, zejména pak obce Dobřenice (9 993 Kč/obyvatel) a Kratonohy (9 351 Kč/obyvatel) a nejméně obce Hvozdnice (7 018 Kč/obyvatel) a Urbanice (7 692 Kč/obyvatel). Daňové příjmy v přepočtu na 1 km² plochy území obce byly nejvyšší v obcích Syrovátka (1 824 720 Kč/km²) a Libčany (1 416 863 Kč/km²), a naopak nejnižší v obcích Osíčky (418 886 Kč/km²) a Kratonohy (483 215 Kč/km²). Větší příjmy měly obce na západě mikroregionu.

Tabulka č. 4: Daňové příjmy obcí v roce 2012 (v Kč)

obec	daňové příjmy	na 1 obyvatele	na 1 km ²
Praskačka	9 544 350	9 231	740 446
Lhota pod Libčany	7 349 130	7 843	878 032
Libčany	7 155 160	8 168	1 416 863
Roudnice	5 806 920	9 145	523 618
Dobřenice	5 556 110	9 993	746 789
Kratonohy	5 479 660	9 351	483 215
Osice	4 125 710	8 595	552 304
Syrovátka	3 320 990	7 983	1 824 720
Urbanice	2 622 870	7 692	1 165 720
Obědovice	2 283 890	8 014	588 631
Hvozdnice	1 445 750	7 018	672 442
Osičky	1 399 080	9 265	418 886
DSO	56 089 620	8 625	727 586

Zdroj: www.rozpocetobce.cz

Mapa č. 8: Daňová výtěžnost obcí

Zdroj dat: www.rozpocetobce.cz

3.1.10 Životní prostředí

Území mikroregionu je převážně bezlesé, silně ovlivněné zemědělskou velkovýrobou, která se projevila likvidací rozptýlené krajinné zeleně, jíž je v celém prostoru výrazný nedostatek. Tím významnější jsou v krajině aleje nebo skupinky dřevin při silnicích, cestách a vodotečích. Významná je zezeň založená při vodních plochách vzniklých těžbou písku a zezeň v zastavěných částech obcí, ať již je to zezeň veřejná nebo zezeň soukromých zahrad. Zvláštní pozornost zasluhuje jedinečný zámecký park v Dobřenicích.

Zezeň rostoucí mimo les je významným krajinnotvorným prvkem. Vedle funkce estetické má zezeň řadu dalších neméně důležitých funkcí - ochrannou, zdravotní, ochrannářskou, protierozní aj.

Obrázek č. 9: Krajina mikroregionu Urbanická brázda

Zdroj: DSO

Lesnatost se v dané oblasti pohybuje hluboko pod celorepublikovým průměrem a činí 7,4 %. Tento historicky daný stav je podmíněn orografií terénu, úrodností půdy a tedy její vhodností pro zemědělské využití. V důsledku toho, že výměra lesní plochy v regionu je malá, jsou lesy v okolí obcí poměrně intenzivně využívány k rekreaci. Lesy plní především funkci půdoochrannou a vodohospodářskou. Zmírnění negativních faktorů vyplývajících z malé výměry lesů, která je v mikroregionu soustředěna převážně při jeho jihozápadní hranici, je možné řešit zakládáním břehových porostů podél vodních toků a rybníků nebo podporou rozčlenění krajiny výsadbou zezeň. Náležitou pozornost je třeba věnovat i ochraně lesních biotopů. Zároveň je třeba upozornit na vysoké škody způsobené především spárkatou zvěří na lesních porostech, která znemožňuje jejich přirozenou obnovu.

Co se týče hydrologie, převážná část území je odvodňována vodním tokem Bystřice, jehož hlavní levostranné přítoky jsou Třesický potok a Roudnický potok. Východní část mikroregionu je odvodňována bezejmenným tokem. Jihovýchodní část je odvodněna Ždánickou stokou, jižní část regionu pak Černskou struhou.

Stávající vodní toky na území mikroregionu, vyjma severní části, kde protéká Bystřice, mají velmi malou vodnatost. Toto ve své podstatě způsobuje v kombinaci s vypouštěným znečištěním z obcí, lokální hygienické závady na tocích. Tato situace je dána v převážné míře skutečností, že mikroregion se nachází v horních úsecích toků odvádějících povrchové vody.

Celé území je protkáno sítí otevřených a na některých místech i uzavřených (zatrubněných) melioračních kanálů, které jsou zaústěny do potoků. Účelem melioračních strouh bylo rychlé odvedení pozemní vody z krajiny a tomu také odpovídá jejich přímý směr. Koryta jsou lichoběžníkovitého příčného řezu bez opevnění a bez břehových a doprovodných porostů. Pouze ojediněle jsou tyto toky lemovány řadou topolů bez křovinného patra. V některých struhách se voda vyskytuje jen v určitých obdobích v roce.

V mikroregionu se vyskytuje množství malých vodních ploch. Jedná se zejména o malé rybníky v blízkosti obcí nebo přímo na návsi. Některé jsou přebudovány na požární nádrže. V severovýchodní části území se nacházejí prostory pro těžbu štěrkopísku. Těžba probíhá částečně i pod hladinou spodní vody. Opuštěné dobývací prostory jsou v současné době zaplaveny podzemní vodou a jsou využívány pro individuální rekreaci.

3.2 SWOT analýza

SWOT analýza identifikuje silné (S) a slabé (W) stránky mikroregionu, tj. vnitřní faktory, a příležitosti (O) a hrozby (T), tj. vnější faktory. Návrh SWOT analýzy byl zpracován na základě poznatků ze socioekonomické analýzy a výstupů pracovní skupiny s účastí jednotlivých aktérů v mikroregionu.

Čísla v závorce u SWOT analýzy uvádějí prioritizaci bodů.

Silné stránky (S)

- zemědělská oblast s přirozenou úrodností půdy a dobrými klimatickými podmínkami (13)
- dobrá spolupráce v rámci mikroregionu a MAS, zahraniční partnerské vztahy (12)
- stabilizovaná síť MŠ a ZŠ, aktivní činnost zájmových spolků a sdružení v obcích (8)
- kvalitní péče o veřejná prostranství, dobrá vybavenost základní techn. infrastrukturou (7)
- tradice pořádání kulturních, společenských a sportovních akcí, soudržnost obyvatel (6)
- atraktivní bydlení v zázemí města, rostoucí počet mladých lidí a vysoká bytová výstavba (0)

Slabé stránky (W)

- nevyhovující technický stav regionálních silnic a místních komunikací v obcích (28)
- chybějící druhy sociálních služeb v regionu včetně ubytovacích kapacit pro seniory (10)
- nedostatek pracovních příležitostí v místě, vyšší dojíždka za prací mimo region (8)
- rostoucí nedostatek míst v mateřských školách, problémová kapacita škol (1)
- území ovlivněné zemědělstvím, absence zeleně, nedokončené pozemkové úpravy (0)
- nedostatečné podmínky pro rozvoj cestovního ruchu - nabídka, infrastruktura, služby (0)

Příležitosti (O)

- dotační možnosti kraje, státu a EU na rozvojové projekty v období 2014 - 2020 (16)
- podpora lokální ekonomiky a malých podnikatelů - řemesla, zemědělství, regionální produkty (11)
- rozvoj partnerství a spolupráce veřejného sektoru, podnikatelů a neziskových organizací (9)
- poloha v blízkosti krajského města a potenciál Hradecko-pardubické aglomerace (5)
- snižování energetické náročnosti a rozvoj informačních technologií (3)
- vzrůstající zájem o alternativní formy turistiky na venkově - využití potenciálu (0)

Hrozby (T)

- nízká podpora malých obcí, rostoucí byrokracie, administrativa a legislativní nároky (19)
- negativní ovlivňování kvality životního prostředí lidskou činností a zemědělstvím (15)
- rozpočtová a daňová politika státu, nedostatek prostředků na veřejné investice (8)
- nestabilní ekonomická situace v ČR, malá podpora živnostníků, růst nezaměstnanosti (4)
- stárnutí obyvatel vyvolávající vyšší potřebu sociálních a zdravotních služeb (1)
- upřednostňování výjezdu za službami a nákupy mimo region místními obyvateli (0)

4 Strategická část

Strategie rozvoje DSO Mikroregion Urbanická brázda vychází z kombinace a vzájemné provázanosti expertního a komunitního přístupu při procesu zpracování. Strategie je založena na vyváženém rozvoji celého území, který zajistí stabilní ekonomický růst, šetrné využívání přírodních zdrojů, respektování sociálních potřeb obyvatelstva a ochranu životního prostředí.

Základním vnějším východiskem pro formulaci strategie jsou priority nadřazených programových dokumentů na regionální (Královéhradecký kraj), národní (ČR) i nadnárodní (EU) úrovni. Na úrovni kraje je to především Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 2014 – 2020 a na národní úrovni Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 – 2020.

Na základě provedených analytických prací a evaluace předchozího programu rozvoje, včetně SWOT analýzy a na základě vzájemných diskuzí regionálních aktérů a účastníků procesu tvorby strategie byla definována vize regionu, na kterou navazuje globální cíl a Vše je dále rozpracováno v prioritních oblastech vymezujících základní směry rozvoje. Pro každou prioritní oblast je stanoven prioritní cíl a následně jsou formulována opatření vedoucí k naplnění stanovených cílů.

4.1 Vize a globální cíl

V rámci tvorby strategie rozvoje mikroregionu byla definována vize, která vyjadřuje společnou dohodu členů svazku a dalších regionálních aktérů, k jakému ideálnímu cílovému stavu je nastavení strategie směřováno. Dlouhodobá vize tedy zachycuje představu o tom, kam by měl rozvoj území mikroregionu Urbanická brázda směřovat a jaký by měl stav rozvoje na konci stanoveného období.

Na základě jednání pracovní skupiny lze představy regionálních aktérů o směřování regionu následujícím způsobem:

- čisté a kvalitní životní prostředí
- služby a pracovní příležitosti
- spolupráce a regionální podnikání
- kvalitní infrastruktura a vybavenost
- sociální zázemí a bezpečnost
- kulturní a volnočasové vyžití

VIZE

Mikroregion Urbanická brázda je svazek obcí fungující na bázi vzájemné spolupráce všech místních aktérů, který poskytuje svým obyvatelům kvalitní podmínky pro bydlení, práci a rekreaci v zázemí krajského města.

GLOBÁLNÍ CÍL

Společným úsilím podporovat rozvoj území mikroregionu, který povede ke zvýšení kvality života obyvatel, ekonomickému rozvoji a širokým možnostem trávení volného času.

4.2 Priority pro období 2014 – 2024

Na základě vzájemných diskuzí, analytických podkladových materiálů a na základě identifikovaných reálných potřeb regionu jsou pro území mikroregionu Urbanická brázda definovány čtyři následující prioritní oblasti rozvoje, které představují ucelené tematicky zaměřené celky, směřující k naplnění vize.

Prioritní oblast č. 1: Infrastruktura a bydlení v regionu

- **Prioritní cíl:** Kvalitní technická infrastruktura pro bydlení a podnikání a optimalizovaná dopravní dostupnost obcí

Prioritní oblast č. 2: Životní prostředí a vzhled obcí

- **Prioritní cíl:** Zachovalé a udržované přírodní prostředí a čisté obce s vysokou kvalitou životního prostředí

Prioritní oblast č. 3: Služby, místní správa a rozvoj území

- **Prioritní cíl:** Kvalitní a dostupné služby odpovídající potřebám obyvatel

Prioritní oblast č. 4: Volný čas, turistika a kulturní život

- **Prioritní cíl:** Dostatečná nabídka možností trávení volného času a kvalitní vyžití pro návštěvníky

Každá prioritní oblast je rozpracována do úrovně opatření a v každém opatření jsou uvedeny příklady aktivit a projektů k naplnění stanovených cílů.

Tabulka č. 5: Struktura návrhové části

Priority	1. INFRASTRUKTURA A BYDLENÍ	2. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VZHLED OBCÍ	3. SLUŽBY, MÍSTNÍ SPRÁVA A ROZVOJ ÚZEMÍ	4. VOLNÝ ČAS, TURISTIKA A KULTURNÍ ŽIVOT
Opatření	1.1 Dopravní dostupnost regionu	2.1 Péče o krajinu a přírodní prvky	3.1 Veřejné služby a občanská vybavenost	4.1 Spolková činnost a volnočasové aktivity
	1.2 Technická infrastruktura a podmínky pro bydlení	2.2 Veřejná prostranství a vzhled obcí	3.2 Místní správa a ekonomický rozvoj	4.2 Ochrana a péče o kulturní dědictví
		2.3 Ochrana životního prostředí		4.3 Turistická nabídka a zázemí regionu

Tabulka č. 6: Koincidenční matice – vazba opatření na body SWOT analýzy

Koincidenční matice		1.1	1.2	2.1	2.2	2.3	3.1	3.2	4.1	4.2	4.3
Vazba opatření na body SWOT analýzy		Dopravní dostupnost regionu	Technická infrastruktura a podmínky pro bydlení	Péče o krajinu a přírodní prvky	Veřejná prostranství a vzhled obcí	Ochrana životního prostředí	Veřejné služby a občanská vybavenost	Místní správa a ekonomický rozvoj	Spolková činnost a volnočasové aktivity	Ochrana a péče o kulturní dědictví	Turistická nabídka a zájemní regionu
SILNÉ STRÁNKY	zemědělská oblast s přirozenou úrodností půdy a dobrými klimatickými podmínkami (13)			x				x			
	dobrá spolupráce v rámci mikroregionu a MAS , zahraniční partnerské vztahy (12)							x	x		
	stabilizovaná síť MŠ a ZŠ, aktivní činnost zájmových spolků a sdružení v obcích (8)						x				
	kvalitní péče o veřejná prostranství, dobrá vybavenost základní techn. infrastrukturou (7)		x		x						
	tradice pořádání kulturních, společenských a sportovních akcí, soudržnost obyvatel (6)								x		x
SLABÉ STRÁNKY	atraktivní bydlení v zázemí města, rostoucí počet mladých lidí a vysoká bytová výstavba (0)		x								
	nevyhovující technický stav regionálních silnic a místních komunikací v obcích (28)	x									
	chybějící druhy sociálních služeb v regionu včetně ubytovacích kapacit pro seniory (10)						x				
	nedostatek pracovních příležitostí v místě, vyšší dojíždka za prací mimo region (8)							x			
	rostoucí nedostatek míst v mateřských školách, problémová kapacita škol (1)							x			
PŘÍLEŽITOSTI	území ovlivněné zemědělstvím, absence zeleně, nedokončené pozemkové úpravy (0)			x							
	nedostatečné podmínky pro rozvoj cestovního ruchu - nabídka, infrastruktura, služby (0)					x				x	x
	dotiční možnosti kraje, státu a EU na rozvojové projekty v období 2014-20 (16)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
	podpora lokál. ekonomiky a malých podnikatelů -řemesla, zemědělství, region. produkty (11)							x			
	rozvoj partnerství a spolupráce veřejného sektoru, podnikatelů a neziskových organizací (9)							x	x		
HROZBY	poloha v blízkosti krajského města a potenciál Hradecko-pardubické aglomerace (5)	x						x			x
	snížování energetické náročnosti a rozvoj informačních technologií (3)		x			x					
	vzrůstající zájem o alternativní formy turistiky na venkově - využití potenciálu (0)			x						x	x
	nízká podpora malých obcí ,rostoucí byrokracie, administrativa a legislat. nároky (19)							x			
	negativní ovlivňování kvality životního prostředí lidskou činností a zemědělstvím (15)			x		x					
HROZBY	rozpočtová a daňová politika státu, nedostatek prostředků na veřejné investice (8)	x	x				x				
	nestabilní ekonomická situace v ČR, malá podpora živnostníků, růst nezaměstnanosti (4)							x			x
	stárnutí obyvatel vyvolávající vyšší potřebu sociálních a zdravotních služeb (1)						x				
upřednostňování jezdit za službami a nákupy mimo region místními obyvateli (0)								x			

4.2.1 Prioritní oblast 1 - Infrastruktura a bydlení v regionu

Prioritní cíl – Optimální dopravní dostupnost obcí a plnohodnotná technická infrastruktura pro bydlení a podnikání v mikroregionu

Prioritní cíl reaguje na identifikovanou slabou stránku regionu, kterou je nevyhovující technický stav regionálních silnic a místních komunikací. Pro zvýšení bezpečnosti provozu je zapotřebí tento stav řešit. Ačkoliv dle provedené analýzy je úroveň vybavenosti technickou infrastrukturou obecně považována za dobrou, tento stav neplatí pro všechny obce mikroregionu. Pro dosažení prioritního cíle je třeba optimalizovat vybavenost technickou a dopravní infrastrukturou, což bude mít dopad na podnikání a bydlení v mikroregionu a zároveň bude umožněno využít silných stránek a příležitostí regionu, které jsou spatřovány v atraktivitě bydlení v zázemí Hradce Králové.

Opatření 1.1 Dopravní dostupnost regionu

Opatření 1.1 je zaměřeno na zlepšení dopravní infrastruktury v celém regionu. Stav dopravní infrastruktury významně ovlivňuje všechny složky socioekonomického rozvoje regionu. V rámci tohoto opatření se jedná zejména o zvýšení kvality komunikací, jejichž špatný stav snižuje bezpečnost obyvatel a komplikuje dopravní dostupnost sídel. Frekventované silnice mnohdy zhoršují životní podmínky obyvatel nadměrným hlukem a znečištěním životního prostředí v regionu. Pro zvýšení dopravní dostupnosti je zapotřebí zlepšit stav regionálních silnic, ale i dalších dopravních staveb (mosty, propustky,...) či ostatního příslušenství (osvětlení, značení,...), na kritických místech řešit bezpečnostní opatření. Pro zvýšení bezpečnosti chodců je také nutné řešit výstavbu či rekonstrukci chodníků. Dopravní obslužnost lze zlepšit podporou a spoluprací s provozovateli veřejné dopravy, mimo jiné cestou jejich efektivní integrace.

Příklady aktivit a projektů:

- oprava, rekonstrukce a obnova komunikací a mostků, údržba komunikací
- výstavba nových komunikací a obnovení původních cest mezi obcemi
- realizace bezpečnostních dopravních opatření v obcích
- výstavba, rekonstrukce a údržba chodníků
- podpora zlepšení obslužnosti hromadnou dopravou
- výstavba cyklostezek ve vazbě na krajskou koncepci cyklo dopravy

Opatření 1.2 Technická infrastruktura a podmínky pro bydlení

Opatření se zaměřuje na výstavbu, rekonstrukci a údržbu vodovodů a kanalizací včetně čistíren odpadních vod. V malých obcích regionu je velmi často problémem nedostatečné napojení na tyto sítě, což snižuje komfort pro bydlení v těchto lokalitách, zhoršuje podmínky pro podnikání a v neposlední řadě má také negativní dopady na životní prostředí.

Dále je opatření zaměřeno na zajištění komplexního napojení obcí a objektů na další technické a inženýrské sítě. Kvalitní síť technické infrastruktury je nezbytným předpokladem rozvoje obcí a trvale udržitelného života v nich. V rámci tohoto opatření je dále cílem zvýšit dostupnost a kvalitu bydlení v obcích mikroregionu. Rozšíření nabídky bydlení v obcích pozitivně ovlivní atraktivitu sídla pro

obyvatele. Rozvoj bydlení spolu s rozvojem podnikání zajišťuje stabilizaci počtu obyvatel, příliv nových občanů, zlepšení demografického potenciálu a v neposlední řadě i větší daňovou výtěžnost a navýšení obecního rozpočtu. Bytová výstavba je také nezanedbatelným zdrojem nových pracovních míst. Základem je získání a příprava ploch pro výstavbu nových rodinných domků a dalších rozvojových ploch včetně jejich napojení na inženýrské sítě.

Příklady aktivit a projektů:

- výstavba a rekonstrukce kanalizací, čistíren odpadních vod, vodovodů, popř. dalších rozvodů a sítí (teplo, elektřina, ICT,...)
- získání a výkup pozemků a ploch pro bytovou výstavbu, příprava pozemků pro bytovou výstavbu a jejich zasíťování

4.2.2 Prioritní oblast 2 - Životní prostředí a vzhled obcí

Prioritní cíl – Zachovalé a udržované přírodní prostředí a čisté obce s vysokou kvalitou životního prostředí

Prioritní cíl se zaměřuje na řešení identifikované slabé stránky mikroregionu, kterou je vysoká míra vlivu zemědělské velkovýroby na krajinu. Ta se projevila likvidací rozptýlené krajinné zeleně, již je v celém prostoru výrazný nedostatek. Jelikož významnou složkou životního prostředí jsou vodní plochy a toky, je třeba se zaměřit i na tuto oblast a minimalizovat negativní zásahy člověka. Pro zvýšení atraktivity obcí pro bydlení, podnikání a cestovní ruch je třeba také pečovat o veřejná prostranství a revitalizovat zanedbané objekty, aby mohlo být využito silných stránek regionu a příležitostí, spočívajících v poloze v blízkosti Hradce Králové a ve vazbě na území Hradecko-pardubické aglomerace.

Opatření 2.1 Péče o krajinu a přírodní prvky

Opatření 2.1 se zaměřuje na zlepšení přírodní složky krajiny. Obnova narušeného vodního režimu krajiny z důvodů nevyhovujícího stavu vodních toků a ploch a nedostatečné údržba o ně, nízké retenční schopnosti a propustnosti krajiny si klade za cíl zvýšit ekologickou stabilitu a biodiverzitu těchto systémů včetně ochrany fauny a flóry. Na místech ohrožovaných výkyvy stavů vodních toků je zapotřebí vybudovat protipovodňová opatření. Dále se jedná o revitalizaci rybníků, vodních nádrží, mokřadů, údržbu drobných vodních toků včetně břehových porostů ad. Vodní plochy po těžbě šterkopísku je možné dále využívat např. k rekreaci nebo sportovními rybolovu. Dále je třeba udržovat a revitalizovat zeleň v extravilánu obcí, jelikož scelování pozemků způsobené dříve nevhodným hospodařením na zemědělské půdě narušilo strukturu krajiny. Jelikož zeleň ve volné krajině často chybí úplně, je žádoucí ji v krajině vhodným způsobem doplňovat.

Příklady aktivit a projektů:

- obnova, vyčištění a revitalizace rybníků a vodních nádrží
- ochrana fauny a flóry a vybudování územního systému ekologické stability
- revitalizace drobných vodních toků včetně břehových porostů
- výstavba protipovodňových opatření, rekonstrukce nádrží
- meliorace, revitalizace mokřadů a další vodohospodářská opatření

- revitalizace a údržba lesních porostů, zeleně podél komunikací, polních a záhumních cest, remízků
- zalesňování nevyužívaných zemědělských ploch
- dokončení komplexních pozemkových úprav v katastrech obcí a navazující realizace společných zařízení (záhumní cesty, doprovodná zeleň, biocentra atd.)

Opatření 2.2 Veřejná prostranství a vzhled obcí

Opatření 2.2 je zaměřeno na zlepšení celkového vzhledu obcí, který utváří navenek jejich reprezentativní vzhled. Proto je důležitá péče o zachování venkovského charakteru sídel v regionu. Jedná se především o obnovu a revitalizaci veřejných prostranství a návší s typickými historickými či urbanistickými prvky, místních staveb se zachováním tradičního rázu zástavby a struktur okolní krajiny. Realizace tohoto opatření pak povede nejen ke zlepšení vzhledu obcí, ale i ke zvýšení jejich atraktivity pro bydlení a trávení volného času pro všechny věkové skupiny obyvatel. S výše uvedeným souvisí zachování lokálních specifik, vysazování a údržba veřejné zeleně, řešení znovuvyužití chátrajících objektů a areálů, hyzdících jejich vzhled, apod. Problémem je také nedostatečné mnohdy zastaralé technické vybavení obcí k údržbě veřejných prostor.

Příklady aktivit a projektů:

- úprava a regenerace návší a dalších veřejných prostranství
- zlepšení vzhledu a využití zanedbaných nemovitostí v obcích
- rekonstrukce a doplnění prvků drobné architektury (lavičky, koše, altánky,...)
- úprava a regenerace veřejných zahrad a dalších zelených ploch, výsadba nové zeleně
- projekty na modernizaci strojů a technického vybavení k péči o veřejná prostranství

Opatření 2.3 Ochrana životního prostředí

Opatření 2.3 je zaměřeno na realizaci úsporných opatření v podobě snížení energetické náročnosti veřejných budov, podporu využívání obnovitelných zdrojů energie. Opatření je dále cíleno na problematiku odpadového hospodářství a ekologickou osvětu v regionu, která povede ke zvýšení ekologického chování obyvatel. Problémem je také narůstání objemu tzv. zeleného odpadu, který bude řešen rozběhnutým sběrem do velkoobjemových kontejnerů s následným kompostováním na zařízení Agrodružstva Lhota pod Libčany. Hrozbou zůstávají nahodile založené nelegální skládky. Zkvalitnění odpadového systému lze dosáhnout budováním sběrných dvorů a zřízením sběrných míst v regionu, separací odpadů a zvýšením motivace občanů pro třídění odpadů. Dále je třeba podpořit řešení kompostování biologicky rozložitelného odpadu, rozvoj ekologické výchovy a osvěty a vzdělávání veřejnosti v oblasti životního prostředí.

Příklady aktivit a projektů:

- zavádění energeticky úsporných opatření včetně osvěty (zateplení budov, výměny kotlů, tepelná čerpadla,...)
- podpora a propagace třídění a recyklace odpadů včetně ekologické výchovy a osvěty
- rozšíření počtu druhů separovaných odpadů (určených k recyklaci)
- vybudování sběrných dvorů a sběrných míst

- společné řešení likvidace biologického odpadu

4.2.3 Prioritní oblast 3 - Služby, místní správa a rozvoj území

Prioritní cíl – Kvalitní a dostupné služby odpovídající potřebám obyvatel mikroregionu

Prioritní cíl se zaměřuje na odstranění identifikovaných slabých stránek mikroregionu, přičemž jednou z nich je problematická dostupnost některých služeb, v jejímž důsledku místní obyvatelé upřednostňují dojíždění za službami a nákupy mimo území mikroregionu. V mikroregionu chybí některé druhy sociálních služeb včetně ubytovacích kapacit pro seniory. Vzhledem k tomu, že v některých obcích ve významné míře dochází k bytové výstavbě, tento vývoj s sebou přináší rostoucí nedostatek míst v mateřských školách a problémovou kapacitu škol. Prioritní cíl se také zaměřuje na vytvoření vhodných podmínek pro podnikání. Zároveň je v obcích mikroregionu potřeba rozvíjet spolupráci v rámci mikroregionu a MAS a zkvalitňovat řízení obcí a mikroregionu v návaznosti na vzrůstající administrativní nároky.

Opatření 3.1 Veřejné služby a občanská vybavenost

Opatření je zaměřeno na zajištění kvalitních a dostupných služeb zdravotní a sociální péče v dostatečném rozsahu pro všechny skupiny obyvatel regionu. Zajištění této vybavenosti je pro obce v regionu složitější než ve městech. V obcích regionu není zcela dostačující síť sociálních a zdravotních služeb, rezervy jsou i ve fungování terénních pečovatelských služeb. K tomuto účelu přispěje rozšíření potřebné infrastruktury budováním a rekonstrukcí objektů sociálních a zdravotních služeb apod. Je třeba se také zaměřit na zajištění veřejného pořádku v regionu včetně bezpečnosti obyvatel a ochrany majetku. Zvláště v malých obcích je zvětšujícím se problémem obtížná dostupnost základního školství, což vede ke snížení atraktivity sídla zejména pro mladé obyvatele. Je proto potřeba zachovat a podporovat současnou síť základních a mateřských škol v regionu. Maximálně využívat budov škol a školských zařízení, realizovat jejich opravy a modernizace, včetně modernizace vnitřního vybavení tříd i zázemí pro pedagogické pracovníky. Tento pohled se týká i obecních knihoven. Dalším cílem svazku je zabezpečení vzdělanosti místních obyvatel formou celoživotního vzdělávání.

Příklady aktivit a projektů:

- vznik a rozvoj terénních a komunitních sociálních služeb na území regionu
- výstavba a rekonstrukce objektů sociálních a zdravotních služeb (DPS, zdravotní středisko,...) a modernizace jejich vybavení
- zajištění bezpečnosti obyvatel a ochrany majetku (např. hasiči)
- rekonstrukce stávajících prostor knihoven a zlepšení jejich technického vybavení
- rekonstrukce objektů základních a mateřských škol, modernizace technického vybavení se zaměřením na polytechnické předměty
- využití budov škol a školských zařízení pro vyučování pro volnočasové a vzdělávací aktivity
- rozvoj dostupného celoživotního i odborného vzdělání

Opatření 3.2 Místní správa a ekonomický rozvoj

Určujícím faktorem pro rozvoj obcí, výkon správních funkcí a vymezených povinností obcí a realizaci strategických cílů, je kvalitní personální zabezpečení a vyhovující podmínky pro osoby, které tuto funkci vykonávají. Opatření se proto zaměřuje na zajištění kvalitních podmínek po technické stránce a zajištění přístupu k informacím a odborné vzdělávání. Stejným způsobem je vhodné podporovat rozvoj Mikroregionu Urbanická brázda. Je také vhodné podporovat spolupráci a širokého regionálního partnerství, které přispěje ke komplexnímu rozvoji regionu. Opatření se kromě výše uvedeného zaměřuje na zlepšování koordinace a spolupráce jednotlivých obcí, ale i komunikaci s občany a ostatními subjekty v regionu i v širším území. V rámci strategického a územního plánování je velmi důležitá podpora vzájemné informovanosti, výměna zkušeností a rozvoj spolupráce mezi subjekty, působícími v regionu, za účelem rozvoje regionu a realizací úspěšných společných projektů, a budování partnerství na místní či mezinárodní úrovni. Opatření je dále zaměřeno na vytváření příznivých podmínek a prostředí pro podnikání a zemědělství, především malých a středních podniků, včetně jejich zázemí a technického vybavení. Zvýšení atraktivity regionu pro podnikatele lze dosáhnout dostatečnou informovaností a společnou propagací produktů, nabídkou objektů pro podnikání nebo podporou revitalizace nevyužitých nebo zchátralých objektů (tzv. brownfields) v jednotlivých obcích. Podporou podnikání lze také dosáhnout vyšší zaměstnanosti v regionu.

Příklady aktivit a projektů:

- modernizace zázemí pro činnost veřejné správy a obecních úřadů
- partnerství veřejného sektoru, podnikatelů a neziskových organizací (společné projekty)
- spolupráce s partnery v ČR i v zahraničí (exkurze, edukační praxe, výměna zkušeností,...)
- profesionalizace aktivit dobrovolného svazku obcí, spolupráce s MAS
- vzdělávací aktivity, metodická pomoc, komunikační aktivity, zapojování občanů, společná propagace mikroregionu
- výstavba a rekonstrukce provozoven a objektů pro podnikání, poskytnutí ploch pro výstavbu podnikatelských objektů
- vybavení pro podnikatele včetně zavádění nových technologií a inovací
- informační servis a poradenské služby pro podnikatele, zázemí pro začínající podnikatele
- revitalizace nevyužitých a opuštěných, zanedbaných nebo zchátralých objektů či areálů (brownfields) a jejich příprava k novému využití

4.2.4 Prioritní oblast 4 - Volný čas, turistika a kulturní život

Prioritní cíl 4 – Dostatečná nabídka možností trávení volného času pro obyvatele mikroregionu a kvalitní vyžití pro návštěvníky mikroregionu

Prioritní cíl se zaměřuje na posílení identifikované silné stránky mikroregionu v podobě aktivní činnosti zájmových spolků a sdružení v obcích, které podporují soudržnost místních obyvatel. Zároveň zde existuje tradice pořádání kulturních, společenských a sportovních akcí. Stav některých prostor pro tyto aktivity je však často nevyhovující. Obyvatelé ve významné míře upřednostňují dojíždění za pestřejší nabídkou možností mimo mikroregion. Zájem o využívání volnočasových zařízení musí také, v souvislosti s novou bytovou výstavbou, splňovat požadavky nových obyvatel. Dostatečná nabídka volnočasových aktivit má zároveň využití i v cestovním ruchu, ke kterému dle provedené analýzy

v mikroregionu není k dispozici dostatečná základní i doprovodná infrastruktura. Využít však lze také potenciál území v podobě zemědělské tradice a zaměřit se na alternativní formy turistiky. Rozvoj turistické infrastruktury může také přinést nová pracovní místa. Zároveň je třeba reagovat na zhoršující se stav památek z důvodu nedostatku finančních prostředků na jejich údržbu.

Opatření 4.1 Spolková činnost a volnočasové aktivity

Opatření se zaměřuje na vytváření podmínek pro rozvoj volnočasových aktivit v regionu. Zejména v malých sídlech regionu není dostatečná možnost volnočasového vyžití, což je způsobeno jednak úzkou nabídkou kapacit pro sportovní a další činnosti a kromě toho také často špatnou kvalitou prostor a zařízení pro volný čas. Rekonstrukcí i budováním volnočasových areálů bude dosaženo kvalitního života v obcích mikroregionu, a také rozvoje cestovního ruchu. Jedním z dalších faktorů, který pozitivně přispívá ke kvalitě života v obci, je činnost zájmových spolků. Opatření je proto zaměřeno na oblast spolkového života v obcích a rozvoj sportovních, kulturních či společenských akcí na jejich území. Kvalitní nabídka těchto aktivit, jejich propagace, vzájemná spolupráce či koordinace při jejich realizaci se příznivě projeví ve vztahu obyvatel k mikroregionu. Cílem je podpora činnosti těchto spolků a sdružení v obcích včetně jejich zázemí, péče o místní tradice a zvyky, a rozšíření spektra kulturních, společenských a sportovních akcí. Tím dojde ke zkvalitnění možností aktivního trávení volného času návštěvníků regionu i místních obyvatel každého věku.

Příklady aktivit a projektů:

- pořádání různorodých společenských, spolkových a klubových činností, akcí, poutí, sportovních soutěží a výročních oslav
- podpora občanských aktivit a spolkové činnosti nestátních neziskových organizací
- rekonstrukce objektů pro volnočasové aktivity a zkvalitnění zázemí pro spolkový život v obci, nákup a modernizaci vybavení a techniky pro místní spolky
- rekonstrukce sokoloven, kulturních domů, obecních hostinců apod.
- výstavba a vybavení hřišť pro děti, rekonstrukce a údržba areálů a objektů pro děti a mládež a sportovišť
- posílení nabídky volnočasových aktivit pro děti a mládež

Opatření 4.2 Ochrana a péče o kulturní dědictví

Opatření se zaměřuje na obnovu a údržbu kulturně-historických památek místního a regionálního významu, památníků, sakrálních staveb, soch a dalších drobných pamětihodností včetně jejich propagace na místní a regionální úrovni. Jejich stav se postupně zhoršuje z důvodů nedostatku finančních prostředků na jejich údržbu, další rozvoj popř. provoz. Péče o tyto památky a jejich zpřístupnění pro návštěvníky (i pro handicapované) zvýší návštěvnost a atraktivnost regionu. Zásadním předpokladem pro změnu současného stavu je získání finančních prostředků na jejich rekonstrukci a následný provoz.

Příklady aktivit a projektů:

- rekonstrukce kulturně-historických památek a drobných prvků (zvoníčků, božích muk, nezapsaných kostelů...) včetně jejich okolí

- rekonstrukce a restaurování drobných pamětihodností (sochy, pomníky, památníky aj.) včetně jejich okolí
- rozvoj a údržba lokálních expozic (muzea, galerie aj.) a dalších atraktivit mikroregionu
- zpřístupnění památek a vybudování bezbariérových přístupů
- propagace místních památek a regionálních kulturních aktivit

Opatření 4.3 Turistická nabídka a zázemí regionu

Opatření je zaměřeno na budování turistické infrastruktury, která je jedním ze základních předpokladů rozvoje cestovního ruchu v mikroregionu. Pro další rozvoj cestovního ruchu a zvýšení jeho podílu na celkové prosperitě mikroregionu je třeba vytvořit potřebné zázemí v podobě základní i doprovodné infrastruktury, které mnohdy v obcích není dostupné. Nezbytná je pestrá škála ubytovacích a stravovacích zařízení a vytvoření nabídky aktivit pro návštěvníky. Dále je také vhodné podporovat výstavbu cyklistických, turistických či naučných tras a orientačních turistických systémů v regionu. K tomu je důležitá ucelená lokální informovanost o atraktivitách, nabízených službách a produktech cestovního ruchu tohoto regionu. K tomu pomůže marketingový přístup ve formě vybudování určitého informačního systému včetně kvalitních služeb, nabízených produktů a zvýšení informovanosti o regionu a jeho propagace.

Příklady aktivit projektů:

- budování a rekonstrukce turistické dopravní sítě (cyklotrasy a cyklostezky, turistické trasy, naučné stezky,...)
- rekonstrukce a vybudování ubytovacích a stravovacích kapacit
- budování nových a údržba stávajících atraktivit cestovního ruchu
- propagace a marketing regionu a vydávání informačních tiskovin a map
- zkvalitnění informačních zdrojů pro návštěvníky regionu

5 Přílohy

Příloha 1

Zásobník projektových záměrů strategie DSO 2014 – 2024

databáze je samostatnou přílohou tohoto dokumentu

Příloha 2

Vyhodnocení realizace programu rozvoje DSO z roku 2007

dokument je samostatnou přílohou tohoto dokumentu

6 Seznam tabulek, grafů, obrázků a map

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Základní údaje o obcích regionu	9
Tabulka č. 2: Rozdíl počtu obyvatel v obcích v DSO mezi roky 2008 a 2012	11
Tabulka č. 3: Významné podnikatelské subjekty v obcích (s více jak 5 zaměstnanci).....	23
Tabulka č. 4: Daňové příjmy obcí v roce 2012 (v Kč).....	27
Tabulka č. 5: Struktura návrhové části	33
Tabulka č. 6: Koincidenční matice – vazba opatření na body SWOT analýzy.....	34

Seznam grafů

Graf č. 1: Úspěšnost realizace projektových záměrů dle priorit DSO MUB 2007 – 2013.....	5
Graf č. 2: Finanční objem realizovaných projektových záměrů dle specifických cílů (mil. Kč).....	6
Graf č. 3: Vývoj počtu obyvatel v období 1921 - 2011	10
Graf č. 4: Vývoj počtu obyvatel v období 2008 - 2012	10
Graf č. 5: Struktura ekonomických subjektů v mikroregionu v roce 2012	23

Seznam obrázků

Obrázek č. 1: Nová bytová výstavba ve Lhotě pod Libčany	7
Obrázek č. 2: Obecní úřad v Libčanech	8
Obrázek č. 3: Kontejnery na zelený odpad (společný projekt obcí mikroregionu)	17
Obrázek č. 4: Dálnice D11.....	18
Obrázek č. 5: Dětská olympiáda v MŠ	20
Obrázek č. 6: Masopust v Roudnici	21
Obrázek č. 7: Naučná stezka v Libčanech	22
Obrázek č. 8: Zemědělská krajina mikroregionu	25
Obrázek č. 9: Krajina mikroregionu Urbanická brázda.....	28

Seznam map

Mapa č. 1: Index vývoje počtu obyvatel 2012/2008	11
Mapa č. 2: Index stáří	12

Mapa č. 3: Podíl VŠ vzdělaného obyvatelstva (%).....	13
Mapa č. 4: Registrovaná míra nezaměstnanosti	14
Mapa č. 5: Denní vyjížďka za prací	15
Mapa č. 6: Intenzita bytové výstavby.....	16
Mapa č. 7: Intenzita podnikatelské aktivity.....	26
Mapa č. 8: Daňová výtěžnost obcí.....	27